

เรียนรู้เหตุการณ์

เวบซุเวลา

THE
DEM

กองศึกษายุทธศาสตร์ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

เชื้อมโยจวักฤตการณไทย เข้าใจการม็องโลก

กองศีกษายุทธศาสตร์

"AN EXTRA
AND FASE
DOCUME

WAR ON CRACY

สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลากำลังเป็นประเด็นร้อนแรงที่ทั่วโลกต่างจับตามองด้วยความกังวลว่าสถานการณ์จะลุกลามจนทำให้เกิดสงครามกลางเมืองหรือไม่ และมีโอกาสที่ความขัดแย้งในประเทศเวเนซุเอลาจะนำไปสู่การเผชิญหน้าอย่างเต็มรูปแบบระหว่างฝ่ายโลกตะวันตก นำโดยสหรัฐฯ กับฝ่ายรัสเซียและจีนหรือไม่ และปัญหาภายในประเทศเวเนซุเอลาจะยุติได้อย่างไร คำถามเหล่านี้ล้วนแต่เป็นคำถามที่ให้ความสำคัญกับแนวโน้มในอนาคต แต่ภาพที่ปรากฏขึ้นในเวลานี้คือความทุกข์ร้อนของชาวเวเนซุเอลาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ทำให้ข้าวยากหามาแพง ขาดแคลนสินค้าอุปโภคบริโภค ประชาชนต้องอพยพออกจากประเทศ กระทบต่อความมั่นคงในภูมิภาคลาตินอเมริกา ปัญหาเศรษฐกิจได้ไหมกระหน่ำให้ความขัดแย้งทางการเมืองรุนแรงขึ้นจนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองระหว่างรัฐบาลประธานาธิบดีนิโกลัส มาดูโร กับพรรคฝ่ายค้าน นำโดยนายฮวน กุย โต จนทำให้ประเทศเวเนซุเอลาไร้เสถียรภาพทางการเมือง ประชาชนแบ่งแยกเป็นสองฝ่าย ในขณะที่ต่างชาติพยายามเข้ามาแทรกแซงกิจการภายในของประเทศเวเนซุเอลา โดยสหรัฐฯ และพันธมิตรให้การสนับสนุนผู้นำฝ่ายค้าน ในขณะที่รัสเซียและจีนยังคงให้การสนับสนุนรัฐบาลเวเนซุเอลา ไม่ว่าจุดสิ้นสุดของความขัดแย้งในประเทศเวเนซุเอลาจะจบลงอย่างไร หากเราได้ศึกษาความเป็นมาของวิกฤตการณ์ทางการเมืองและทางเศรษฐกิจในบริบทที่เกี่ยวข้องภูมิรัฐศาสตร์ แรงผลักดันจากนอกประเทศที่กระทำต่อเวเนซุเอลา เปรียบเทียบกับความขัดแย้งทางการเมืองและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยในปี พ.ศ.๒๕๔๐ เราจะพบว่าไทยและเวเนซุเอลาได้รับแรงผลักดันจากภายนอกที่คล้ายกันโดยแรงผลักดันดังกล่าวมีเป้าหมายเหมือนกัน ผลกระทบจากแรงผลักดันภายนอกทำให้เกิดแรงกระเพื่อมภายในประเทศทั้งเหมือนกันและต่างกัน เนื่องจากบริบทภายในประเทศของไทยและประเทศเวเนซุเอลามีบางองค์ประกอบที่แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่คนไทยต้องตระหนักรู้ เพื่อให้ประเทศชาติของเราสามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงถาวรได้

ภูมิหลังของประเทศเวเนซุเอลา

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองในประเทศเวเนซุเอลาเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงของชาติและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ ดราบใดที่ประเทศชาติมีความมั่นคง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจะเจริญก้าวหน้า ซึ่งการเกิดวิกฤตการณ์ของประเทศเวเนซุเอลาล้วนมีมูลเหตุจากปัญหาที่สะสมมาตั้งแต่อดีตจนเกิดเป็นวิกฤตการณ์ในปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษาวิกฤตการณ์ของประเทศเวเนซุเอลาจึงจำเป็นต้องย้อนไปยังภูมิหลังของประเทศเวเนซุเอลา เพื่อที่จะได้ทราบรากเง้าของปัญหา

การเมืองการปกครองของประเทศเวเนซุเอลาเป็นระบบสาธารณรัฐประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี โดยประธานาธิบดีทำหน้าที่เป็นประมุขของรัฐและผู้นำรัฐบาล มีพรรคการเมืองแบ่งแยกเป็น ๒ ขั้ว คือ พรรคการเมืองขั้วฝ่ายซ้าย และพรรคการเมืองขั้วฝ่ายขวา พรรคการเมืองที่เป็นแกนหลักในการจัดตั้งรัฐบาลในปัจจุบันคือ พรรคแนวร่วมสังคมนิยมแห่งเวเนซุเอลา (United Socialist Party of Venezuela : PSUV) ของอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ (Hugo Chavez) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองขั้วฝ่ายซ้าย ประเทศเวเนซุเอลาเป็นหนึ่งในสามประเทศที่เกิดใหม่จากการล่มสลายของอาณาจักร Gran Colombia ในปี ค.ศ.๑๘๓๐ (อีก ๒ ประเทศ คือ เอกวาดอร์ และนิวกินีดา (ปัจจุบันคือประเทศโคลอมเบีย)) ในช่วงเวลา ๕๐ ปีของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ประเทศเวเนซุเอลาถูกปกครองโดยคณะนายทหาร ซึ่งมีแนวคิดในการส่งเสริม

การพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันและยินยอมให้มีการปฏิรูปสังคม จนถึงในช่วงหลังปี ค.ศ.๑๙๕๙ เป็นต้นมา จึงได้มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง อย่างไรก็ตาม ประเทศยังคงเผชิญกับปัญหาภายใน รวมถึงการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยของประเทศที่ยังคงมีข้อจำกัด และต่อมาเมื่อมีการทำข้อตกลงระหว่างกลุ่มการเมือง ต่าง ๆ ทำให้เหลือเพียงสองพรรคการเมืองหลักเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และยิ่งไปกว่านั้นปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันภายในรัฐบาลยังเป็นเสมือนโรคภัยที่บั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของประเทศ แม้จะมีปัญหา และข้อจำกัดดังกล่าวแต่ความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศเวเนซุเอลายังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่ร่ำรวย ที่สุดในละตินอเมริกา ทั้งนี้เพราะมีรายได้จํานวนมหาศาลจากน้ำมันที่ช่วยค้ำจุนประเทศให้เดินหน้าต่อไปได้

การเปลี่ยนแปลงประเทศเวเนซุเอลาไปสู่ “สังคมนิยมในศตวรรษที่ ๒๑”

ในช่วงปี ๑๙๘๐ ราคาน้ำมันได้ร่วงลง ทำให้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศเริ่มปรากฏเด่นชัดขึ้น ประเทศเวเนซุเอลาล้มเหลวในการสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ ยกเว้นอุตสาหกรรมพลังงาน และผลประโยชน์จากน้ำมันได้อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มคนเพียงไม่กี่คน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน ทางสังคมครั้งใหญ่ รัฐบาลเวเนซุเอลาในขณะนั้นได้ใช้ความพยายามในการดำเนินมาตรการเพื่อแก้ปัญหา อย่างเข้มงวด สุดท้ายจบลงด้วยการทำร้ายชนชั้นกลาง และชนชั้นล่างมากที่สุด โดยช่วงเวลาดังกล่าวนายฮูโก ชาเวซ สมาชิกกองทัพอเวเนซุเอลาได้เริ่มก่อตัว เคลื่อนไหว เพื่อแสวงหาอำนาจและเปลี่ยนแปลงแนวทางการกระจาย ความมั่งคั่ง นายฮูโก ชาเวซ ได้รับแรงบันดาลใจจากพี่น้อง คาสโตรและศึกษาการปฏิวัติคิวบา ในปี ๑๙๙๒ เขาประสบ กับความล้มเหลวในการทำรัฐประหารครั้งแรก ๖ ปีต่อมา เขาได้รับเลือกตั้งดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี หลังจาก

นายฮูโก ชาเวซ

ชนะการเลือกตั้ง ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้ดำเนินนโยบายขายสุดบนหลักการของสังคมนิยมที่มีการใช้
ประชานิยมอย่างสุดโต่งและชักจูงผู้คนต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยม รวมถึงการต่อต้านสหรัฐฯ พร้อมกับสัญญา
ว่าจะยุติความยากจนและนำความยุติธรรมทางสังคมมาสู่ชนชั้นล่างที่ถูกกลืน

ในขณะที่ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี
นายฮูโก ชาเวซ ได้ก่อตั้งพรรคเอกภาพสังคมนิยม
แห่งประเทศเวเนซุเอลาเพื่อวางรากฐานอำนาจ
ทางการเมืองของตน ทั้งนี้เพราะในการขึ้นสู่
อำนาจครั้งแรกของนายชาเวซต้องพึ่งพาทหาร
เป็นกำลังหลักโดยไม่ได้รับการสนับสนุนจากระบบ
โครงสร้างพรรคการเมืองและภายใต้การปกครอง
ของนายชาเวซ ประเทศเวเนซุเอลาได้ประกาศใช้
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ฉบับปี ๑๙๙๙ ซึ่งก่อให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสถาบันต่างๆ
จนนำไปสู่การรวมอำนาจไว้ในมือของประธานาธิบดี
โดยมีสถาบันต่าง ๆ ของรัฐที่จัดตั้งขึ้นภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นกลไกควบคุม
รัฐธรรมนูญฉบับใหม่และอุดมการณ์ “การปฏิวัติโบลีเวีย” ของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้ให้
ความสำคัญกับการพัฒนาทางสังคมและสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
ฉบับใหม่ยังเปลี่ยนแปลงสถานิติบัญญัติจากระบบสองสภาเป็นสภาเดียว และเพิ่มอำนาจให้กับฝ่ายบริหาร
เพิ่มวาระการดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีเป็น ๖ ปี และอนุญาตให้ประธานาธิบดีดำรงตำแหน่งติดต่อกัน
๒ วาระได้ การปฏิรูปทางการเมืองดังกล่าวให้ความสำคัญกับอำนาจฝ่ายบริหารและบั่นทอนระบบ
การตรวจสอบและการถ่วงดุลอำนาจที่ใช้อยู่ก่อนหน้านี้ ในยุคของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้มีการ
ลงประชามติหลายครั้งซึ่งฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายชนะ รัฐบาลได้ควบคุมพื้นที่สื่อเพิ่มขึ้นและดำเนินการ
แปรรูปภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจเอกชนหลายส่วนให้เป็นสมบัติของประเทศและเปิดตัวโครงการปฏิรูป
ทางการเมือง มุ่งสร้าง “สังคมนิยมในศตวรรษที่ ๒๑” จนเป็นเหตุทำให้ประเทศเกิดความแตกแยก
เป็นสองขั้วระหว่างรัฐบาลและฝ่ายค้าน

นโยบายของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ เกี่ยวกับการแบ่งแยกในสังคมเวเนซุเอลาทวีความรุนแรง
ยิ่งขึ้น คนจำนวนมากได้รับประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐที่ขยายขอบเขตขึ้น จึงทะเลาะกันเสียงสนับสนุน
ทำให้ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีถึง ๔ ครั้ง โดยครั้งสุดท้ายในปี ๒๐๑๒
ในขณะที่เดียวกันคนจำนวนไม่น้อยที่ไม่พอใจการจำกัดเสรีภาพทางเศรษฐกิจ และเกรงว่าเขาจะมีอำนาจ
มากเกินไป เป็นเหตุให้เกิดความแตกแยกทางสังคมมากขึ้น ภายในปี ๒๐๑๓ สถาบันต่าง ๆ เริ่มอ่อนแอและ
ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบริบทระหว่างประเทศ เช่น ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลงได้ส่งผลกระทบต่อ
ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

ในเวทีการเมืองระหว่างประเทศนั้น ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้ปรับนโยบายต่างประเทศ
ของประเทศเวเนซุเอลาให้ถอยห่างจากสหรัฐฯ หันไปกระชับความสัมพันธ์กับรัสเซีย และจีน ให้ความร่วมมือ
กับประเทศที่ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ของโลก เช่น อิหร่าน และลิเบีย (ในสมัยของ พันเอก กัดดาฟี) ในการใช้น้ำมัน
เป็นกลไกสำหรับการเผชิญหน้ากับสหรัฐฯ รวมทั้งเข้าร่วมกับกลุ่มประเทศในทวีปอเมริกาอย่างคิวบา และ

โบลิเวียในการต่อต้านสหรัฐฯ ตลอดจนพยายามสนับสนุนกลุ่มกองโจรต่อต้านรัฐบาลภายในประเทศเพื่อนบ้านที่นิยมสหรัฐฯ เช่น โคลอมเบีย การดำเนินนโยบายต่างประเทศดังกล่าวของรัฐบาลประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้กลายเป็นต้นแบบให้กับผู้นำฝ่ายซ้ายของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาค และสร้างความไม่พอใจให้แก่รัฐบาลสหรัฐฯ เป็นอย่างมาก

วิกฤตการณ์ทางการเมืองของเวเนซุเอลา

ภายหลังการเสียชีวิตของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ต่อมานายนิโกลัส มาดูโร เป็นผู้สืบทอดที่ได้รับเลือกและได้รับการสนับสนุนจากอดีตประธานาธิบดีชาเวซเพื่อเป็นผู้นำพรรค PSUV และจากการที่รัฐบาลมีอำนาจควบคุมสภาการเลือกตั้งแห่งชาติ (Consejo Nacional Electoral : CNE) ทำให้นายมาดูโรชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีในเดือนเมษายน ๒๐๑๓ โดยมีคะแนนเหนือกว่าคู่แข่งไม่ถึงร้อยละ ๒ ในขณะที่รัฐและองค์กรระดับ

ภูมิภาคอื่น ๆ เพิกเฉยต่อท่าทีของฝ่ายค้านที่ต่อต้านชัยชนะของประธานาธิบดีมาดูโร และด้วยปัญหาอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี รวมถึงการควบคุมรัฐสภา (National Assembly) ของรัฐบาลจึงเป็นหนทางให้ประธานาธิบดีมาดูโรได้ใช้อำนาจฉุกเฉินเป็นเวลา ๑ ปี การกระทำดังกล่าวกระตุ้นให้เกิดการประท้วงโดยกลุ่มผู้สนับสนุนฝ่ายค้าน การประท้วงเริ่มต้นจากการต่อต้านการบริหารเศรษฐกิจ การใช้กฎหมายและการรักษาความสงบเรียบร้อยที่ผิดพลาดของรัฐบาล ในขณะที่พรรคฝ่ายค้านมีแนวโน้มได้รับเสียงสนับสนุน

ประธานาธิบดี นิโกลัส มาดูโร แห่งเวเนซุเอลา

จากประชาชนเพิ่มขึ้น โดยผลการเลือกตั้งองค์กรเทศบาลที่จัดขึ้นในปีเดียวกัน (ธันวาคม ๒๐๑๓) กลุ่มพันธมิตรฝ่ายค้านรวมตัวกันในนามของกลุ่มเอกภาพประชาธิปไตยทะกลม (Mesa de la Unidad Democrática - MUD) ได้คะแนนเสียงประมาณร้อยละ ๔๓ ซึ่งได้รับเสียงสนับสนุนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งระดับภูมิภาคครั้งล่าสุด ฝ่ายค้านคว่ำตำแหน่งนายกเทศมนตรีจากพรรครัฐบาลหลายพื้นที่และเพิ่มการปรากฏตัวตนในเขตเทศบาลเมืองใหญ่ ๆ รวมถึงเมืองหลวงของรัฐบาลริัส อันเป็นบ้านเกิดของอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ อย่างไรก็ตาม พรรค PSUV ยังคงชนะการเลือกตั้ง โดยเสียงสนับสนุนพรรค PSUV ได้มาจากประชาชนในพื้นที่ชนบทและเมืองเล็ก ๆ ซึ่งเป็นแหล่งจ้างงานและรายได้หลักของรัฐบาล โดยได้รับคะแนนเสียงประมาณร้อยละ ๔๔

ในปี ๒๐๑๔ การประท้วงที่มีสาเหตุมาจากการรักษาความปลอดภัยที่ผิดพลาดในรัฐทางตะวันตกของ Tachira และ Merida ได้แพร่กระจายไปยัง Caracas และขยายตัวไปสู่การชุมนุมต่อต้านรัฐบาล โดยรัฐบาลกล่าวหาว่าฝ่ายค้านต้องการทำรัฐประหาร จึงได้ใช้กำลังเข้าทำการยุติการประท้วง จนนำไปสู่การเสียชีวิตของผู้ประท้วง นอกจากนี้รัฐบาลยังประกาศลดการใช้จ่ายสาธารณะเนื่องจากราคาน้ำมัน

ลดลงต่ำสุดในรอบ ๔ ปี และกล่าวหา นาย Antonio Ledezma นายกเทศมนตรีของเมือง Caracas ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนสังหารประธานาธิบดี มาดูโร^๑

ในเดือนธันวาคม ๒๐๑๕ ฝ่ายค้าน (ในนามกลุ่มพันธมิตรประชาชน) ชนะการเลือกตั้ง ได้เสียงข้างมากในรัฐสภาและได้ดำรงตำแหน่งสำคัญในรัฐสภาเป็นครั้งแรกในรอบ ๑๗ ปี ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้เปลี่ยนภูมิทัศน์ทางการเมืองของประเทศ อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งระหว่างประธานาธิบดีกับรัฐสภาเริ่มปรากฏชัดเมื่อประธานาธิบดีขอใช้อำนาจฉุกเฉินเพื่อทำการปฏิรูปเศรษฐกิจ ประธานาธิบดีมาดูโรกล่าวโทษสหรัฐฯ และสเปน (ชาวเวเนซุเอลาจำนวนหนึ่งได้ย้ายมาอยู่ที่นั่น) พร้อมกับชนชั้นสูงในประเทศเวเนซุเอลาที่ไม่อนุญาตให้เขาปฏิรูปเศรษฐกิจข้อเรียกร้องดังกล่าวนี้ถูกปฏิเสธโดยรัฐสภาซึ่งคัดค้านการสะสมอำนาจที่มากเกินไปของประธานาธิบดี แต่การคัดค้านของรัฐสภาได้ถูกล้มล้างโดยศาลสูงสุดของเวเนซุเอลา ซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่สนับสนุนประธานาธิบดีมาดูโรและพรรครัฐบาล ศาลสูงสุดตัดสินว่าประธานาธิบดีมาดูโร สามารถประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินโดยไม่ต้องได้รับเสียงสนับสนุนจากรัฐสภา

ในเดือนพฤษภาคม ๒๐๑๖ ประธานาธิบดีมาดูโร ได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ๖๐ วัน โดยกล่าวหาว่าสหรัฐฯ และประเทศในกลุ่มโอเปกวางแผนที่จะโค่นล้มรัฐบาลฝ่ายซ้ายของเขา เขาได้ลงนามในประกาศภาวะฉุกเฉินและขยายสถานการณ์ฉุกเฉินทางเศรษฐกิจเพื่อปกป้องประเทศจาก “ภัยคุกคาม” ที่มาจากต่างประเทศและในประเทศโดยไม่ต้องให้รายละเอียด^๒ เขาชี้ไปที่การถอดถอนประธานาธิบดี Dilma Rousseff ของบราซิล คือสัญญาณว่าสหรัฐฯ ต้องการที่จะถอดถอนเขาเช่นกัน การกระทำเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายค้านวิพากษ์วิจารณ์เจ้าหน้าที่การเลือกตั้งของประเทศเวเนซุเอลาว่าไม่มีการดำเนินการที่เหมาะสมในการยื่นคำร้องเพื่อทำการลงประชามติถอดถอนประธานาธิบดีตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ความพยายามของรัฐสภาในการเรียกร้องให้ลงประชามติและเริ่มดำเนินการทางกฎหมายตามกระบวนการกล่าวโทษประธานาธิบดีได้ถูกปิดกั้นโดยศาลสูงสุด ซึ่งออกมาแถลงว่ามาตรการของรัฐสภาไม่มีผลและเป็นโมฆะ นอกจากนี้การสูญเสียสมาชิกสภานิติบัญญัติของฝ่ายค้าน ๓ คน จากการถูกกดดันให้ลาออกด้วยข้อกล่าวหาว่าทุจริตและซื้อเสียง ได้รื้อถอนอำนาจฝ่ายค้านที่ต้องการรักษาเสียงส่วนใหญ่สองในสามของสภาเพื่อเป็นอำนาจสำหรับผ่านร่างกฎหมายและ/หรือสกัดกั้นกฎหมายที่เสนอโดยประธานาธิบดีมาดูโร^๓

ในเดือนมีนาคม ๒๐๑๗ ศาลสูงสุดของประเทศเวเนซุเอลาซึ่งสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ประกาศว่าจะทำหน้าที่แทนรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ศาลได้กลับลำอย่างรวดเร็วท่ามกลางเสียงเรียกร้องจากต่างประเทศ แต่เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการประท้วงต่อต้านรัฐบาลหลายเดือนจนในที่สุด

มีผู้เสียชีวิตกว่า ๑๐๐ คน^๓ ในเดือนกรกฎาคม ฝ่ายค้านได้คว่ำบาตรการเรียกร้องของรัฐบาลที่ให้มีการลงประชามติจัดตั้งสภานิติบัญญัติที่ทรงอำนาจซึ่งเรียกว่าสมารังรัฐธรรมนูญ โดยมีภารกิจในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่ในความเป็นจริงกลับเข้าควบคุมอำนาจหน้าที่ทางนิติบัญญัติที่สำคัญอย่างรวดเร็ว จนนำไปสู่ข้อกล่าวหาว่านายมาดуроกำลังทำลายระบอบประชาธิปไตย

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๐๑๘ การเจรจาไกล่เกลี่ยระหว่างรัฐบาลและฝ่ายค้านล้มเหลวท่ามกลางความขัดแย้งเรื่องช่วงเวลาของการเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไป รัฐบาลประกาศว่าการเลือกตั้งประธานาธิบดีจะมีขึ้นในช่วงครึ่งปีแรก ในขณะที่ฝ่ายค้านยืนยันว่าจะคว่ำบาตรการเลือกตั้ง แม้ว่าจะมีเสียงคัดค้านดังกล่าว รัฐบาลยังคงเดินหน้าจัดการเลือกตั้งในเดือนพฤษภาคม โดยประธานาธิบดีมาดуроได้รับคะแนนในสัดส่วนร้อยละ ๖๘ มากกว่าคู่แข่งอย่างนายเฮนรี ฟอลคอน ถึง ๓ เท่า ในขณะที่จำนวนผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมีจำนวนต่ำที่สุดเท่าที่เคยมีมา โดยมีผู้ใช้สิทธิประมาณร้อยละ ๔๖ ในส่วนของพรรคพันธมิตรฝ่ายค้าน MUD ได้คว่ำบาตรการเลือกตั้งดังกล่าวไปก่อนหน้านี้ เนื่องจากความไม่พอใจต่อการใช้อำนาจของรัฐบาลในการสร้างความได้เปรียบ และความไม่ชอบมาพากลของการเลือกตั้งครั้งนี้ เช่นเดียวกับสหรัฐฯ และ ๑๔ ชาติ จากกลุ่มลิมา (Lima Group) ที่รวมไปถึงอาร์เจนตินา บราซิล และแคนาดาได้ประกาศไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งในครั้งนี้^๔

ในเดือนมกราคม ๒๐๑๙ นายมาดуроเดินทางเยือนต่างประเทศเพื่อรับตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ ๒ โดยไม่สนใจเสียงคัดค้านของรัฐบาลในประเทศลาตินอเมริกาหลายประเทศ ในขณะที่รัฐสภาเวเนซุเอลาซึ่งฝ่ายค้านมีเสียงข้างมาก ระบุว่าผลการเลือกตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายและประกาศให้นายฮวน กุยโด

ผู้นำฝ่ายค้านทำหน้าที่รักษาการประธานาธิบดี โดยอ้างข้อความหลายตอนของรัฐธรรมนูญแห่งประเทศเวเนซุเอลา ค.ศ. ๑๙๕๙ ซึ่งตราขึ้นในสมัยอดีตประธานาธิบดีอุโก ชาเวซ ขณะเดียวกันศาลสูงสุดของประเทศเวเนซุเอลาซึ่งสนับสนุนรัฐบาลได้วินิจฉัยว่าแถลงการณ์ของสภาฯ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และด้วยเหตุดังกล่าวนี้นี้ทำให้ผู้นำฝ่ายค้านเรียกร้องให้ชาวเวเนซุเอลาเดินขบวนต่อต้านประธานาธิบดีมาดуро จนเป็นเหตุให้การประท้วงขยายวงกว้างไปทั่วประเทศ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาลและกลุ่มที่สนับสนุนรัฐบาลซึ่งเห็นด้วยกับนโยบาย

การปฏิวัติโบลีบาร์ ทางด้านสหรัฐฯ ได้ดำเนินมาตรการลงโทษประเทศเวเนซุเอลาโดยการป้องกันไม่ให้บริษัทน้ำมันแห่งรัฐเวเนซุเอลา (Petróleos de Venezuela, SA : PdVSA) เก็บรายได้จากการส่งออกน้ำมันดิบไปยังโรงกลั่นของสหรัฐฯ เพื่อตัดรายได้หลักของรัฐบาลเวเนซุเอลา ตรงกันข้ามกับจีนที่มีจุดยืน

สนับสนุนประธานาธิบดีมาดуроและเรียกร้องให้ต่างชาติยุติการแทรกแซงกิจการภายในของประเทศเวเนซุเอลา เช่นเดียวกับพันธมิตรอื่น ๆ ที่สนับสนุนประธานาธิบดีมาดуро ได้แก่ เม็กซิโก โบลิเวีย คิวบา และตุรกี ในขณะที่ นักวิเคราะห์มองว่าตัวละครสำคัญที่จะเป็น Game Changer คือกองทัพเวเนซุเอลา อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าตอนนี้ฝ่ายกองทัพยังยืนอยู่ข้างประธานาธิบดีมาดуро โดยเฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปาตริโน โลเปซ ที่ทวีตข้อความสนับสนุนนายมาดуроอย่างชัดเจน^{๕๔}

ความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศเวเนซุเอลาเป็นความขัดแย้งที่มีมายาวนานภายหลังจากการต่อสู้จนได้รับเอกราชจากสเปน ผ่านการปกครองแบบเผด็จการทหาร สงครามกลางเมือง จนนำมาสู่รัฐบาลที่มาจากทางเลือกตั้ง (รายละเอียดตามภาคผนวกลำดับเหตุการณ์สำคัญในวิกฤตการณ์ทางการเมืองของประเทศเวเนซุเอลา) อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมาแม้ประเทศเวเนซุเอลาจะต้องเผชิญกับการรัฐประหาร ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างฝ่ายค้านและรัฐบาล โดยเฉพาะข้อกล่าวหาว่ารัฐบาลพยายามใช้อำนาจ บ่อนทำลายประชาธิปไตยของประเทศ แต่ประชาชนเวเนซุเอลาส่วนใหญ่ยังให้การสนับสนุนรัฐบาล เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากนโยบายประชานิยมของรัฐบาล จนกระทั่งราคาน้ำมันที่ลดลง อย่างรวดเร็วได้เป็นจุดเริ่มต้นของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเติมเชื้อไฟความขัดแย้งทางการเมือง ให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการถอดบทเรียนวิกฤตการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาจึงต้องศึกษาที่มาของ วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศเวเนซุเอลาเพราะมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันดังที่กล่าวมา

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของเวเนซุเอลา

เป็นเวลาหลายทศวรรษที่เวเนซุเอลาเป็นหนึ่งในประเทศที่เจริญรุ่งเรืองที่สุดในอเมริกาใต้ มีน้ำมันสำรองที่พิสูจน์แล้วมากที่สุดในโลกปริมาณ ๓๐๒ พันล้านบาร์เรล ในแหล่งน้ำมันที่พิสูจน์แล้ว ตามด้วยซาอุดีอาระเบียที่มีปริมาณ ๒๖๖ พันล้านบาร์เรล ในแหล่งน้ำมันสำรองที่พิสูจน์แล้วเช่นกัน

เศรษฐกิจของประเทศถูกสร้างขึ้นจากน้ำมัน การขาย น้ำมันเป็นกองทุนสำหรับงบประมาณของรัฐบาล การส่งออกน้ำมันยังช่วยให้ประเทศมีการแลกเปลี่ยน เงินตราต่างประเทศที่จำเป็นในการนำเข้าสินค้า อุปโภคบริโภค ในเมื่อประเทศเวเนซุเอลาเป็นแหล่ง พลังงานที่สำคัญ ประเทศชาติควรจะมีคามมั่นคง และประชาชนอยู่ดีกินดี มีความสุข แต่แล้วเหตุใด ประเทศจึงเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจล่มสลาย ซึ่งคำตอบ ควรจะต้องย้อนไปตั้งแต่การบริหารเศรษฐกิจของ รัฐบาลในยุคอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ

การบริหารเศรษฐกิจยุคอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ

ในปี ๑๙๙๙ นายฮูโก ชาเวซ เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี ณ เวลานั้นราคาน้ำมันอยู่ที่ ๑๐ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อบาร์เรล ในช่วงปี ๒๐๐๐ ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้หลายปีที่ผ่านมา ราคาน้ำมันพุ่งขึ้นจนถึงจุดสูงสุดที่ ๑๓๓ ดอลลาร์สหรัฐ ต่อบาร์เรล ในเดือนกรกฎาคม ๒๐๐๘ ในระหว่าง ปี ๑๙๙๙ - ๒๐๑๕ รัฐบาลเวเนซุเอลาได้รับรายได้เกือบ ๙ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ จากการส่งออกน้ำมัน ปีโตรเลียม โดยรายได้ประมาณครึ่งหนึ่ง (๔.๕ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ) เป็นรายได้ระหว่างปี ๒๐๐๗ - ๒๐๑๒

(สมัยที่สองของชาวเวซ)^{๖๖} ในระหว่างปี ๒๐๐๐ - ๒๐๑๓ ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ใช้จ่ายได้จำนวนมหาศาลจากน้ำมันไปกับโครงการเพื่อสังคมและการขยายเงินอุดหนุนสินค้าประเภทอาหารและพลังงานการใช้จ่ายทางสังคมในฐานะส่วนแบ่งของ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๘ เป็นร้อยละ ๔๐ ซึ่งเพิ่มขึ้นมากกว่าประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่อื่น ๆ ในละตินอเมริกา^{๖๗} อดีตประธานาธิบดีได้ยืมเงินเพื่อ

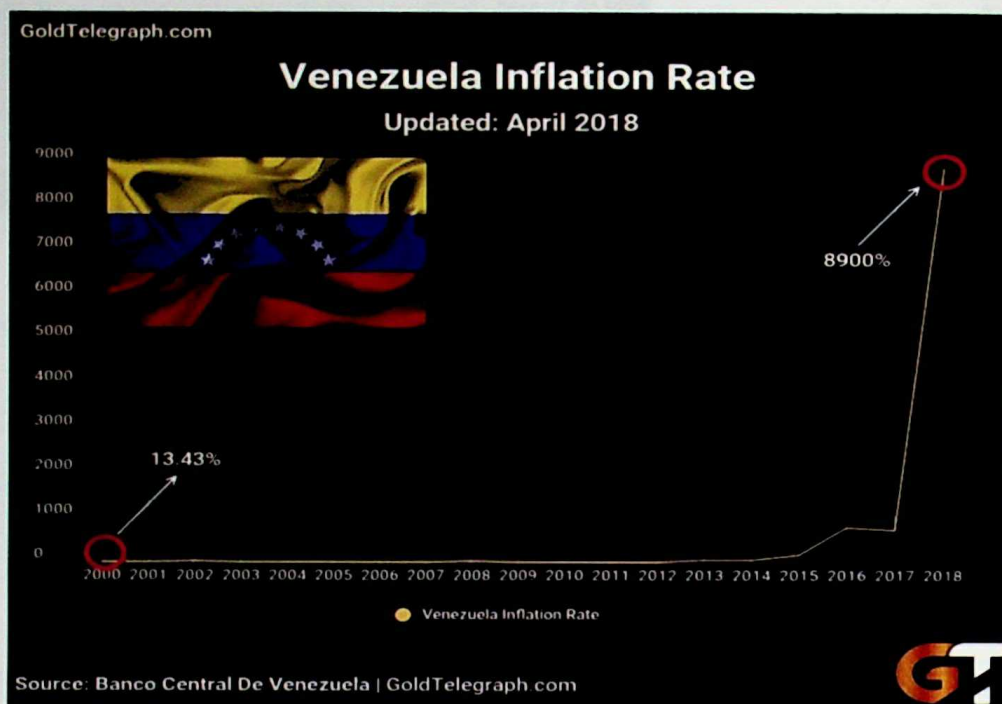
การส่งออกน้ำมันในอนาคตด้วยการใช้นโยบายงบประมาณขาดดุลในระยะ ๙ ปี ที่เขาบริหารประเทศ (๑๙๙๙ - ๒๐๑๓)^{๖๘} ดังนั้นในระหว่างปี ๒๐๐๐ - ๒๐๑๒ จำนวนหนี้สาธารณะของประเทศเวเนซุเอลาจึงเพิ่มมากกว่าสองเท่าคือเพิ่มจากร้อยละ ๒๘ ของ GDP เป็นร้อยละ ๕๘ ของ GDP^{๖๙} นอกจากนี้ อดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้ใช้น้ำมันเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างอิทธิพลในต่างประเทศ เช่น การจัดตั้งเปโตรการิบ (Petrocaribe) เป็นองค์กรของประเทศผู้ผลิตน้ำมันที่อนุญาตให้ประเทศแถบแคริบเบียนสามารถซื้อน้ำมันได้ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด รัฐบาลของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ยังมีส่วนร่วมในการแปรรูปและจัดการธุรกิจบางอย่างให้เป็นกิจการของประเทศ ทำให้บริษัทเอกชนประกอบกิจการลดลงจำนวนมาก จากในปี ๑๙๙๘ มีบริษัทเอกชนจำนวน ๑๔,๐๐๐ บริษัท ลดลงเหลือเพียง ๙,๐๐๐ บริษัทในปี ๒๐๑๑^{๗๐} และรัฐบาลยังรับการควบคุมเงินตราและราคาสินค้าต่าง ๆ และจากการใช้จ่ายของรัฐบาลที่มากมายในโครงการทางสังคมช่วยให้อดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้รับประโยชน์ทางการเมืองและลดอัตราความยากจนของประเทศเวเนซุเอลา โดยในปี ๒๐๐๕ ประเทศเวเนซุเอลามีอัตราความยากจนร้อยละ ๓๗ ลดเหลือร้อยละ ๒๕ ในปี ๒๐๑๒ อย่างไรก็ตาม การบริหารเศรษฐกิจที่ผิดพลาดของรัฐบาลได้แก่ การใช้จ่ายภาครัฐที่ไม่ได้มุ่งไปสู่การลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจและลดการพึ่งพาน้ำมัน การเวนคืนและการแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นกิจการของรัฐก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการลงทุนจากต่างประเทศซึ่งสามารถสร้างความชำนาญและเพิ่มเงินทุนให้กับประเทศ การควบคุมราคาสินค้าไม่ให้เป็นไปตามกลไกตลาดและขัดขวางการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ได้ส่งผลกระทบในระยะยาวทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความยากจนในประเทศเวเนซุเอลาล้าหลังกว่าประเทศอื่น ๆ ในทวีปอเมริกาใต้

การบริหารเศรษฐกิจยุคประธานาธิบดี นิโกลัส มาดуро^{๗๑}

ในเดือนเมษายน ๒๐๑๓ นายนิโกลัส มาดуро ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี เขายังคงสืบทอดนโยบายทางเศรษฐกิจที่พึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมันมากเกินไป ในปี ๒๐๑๔ สถานการณ์ราคาน้ำมันโลกที่ดิ่งลงอย่างรวดเร็ว ทำให้รัฐบาลมาดуроได้รับผลกระทบอย่างหนักและไม่สามารถรับมือกับสถานะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศได้ เพราะในช่วงที่น้ำมันราคาสูงรัฐบาลเวเนซุเอลาไม่ได้สร้างทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศหรือกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติเพื่อรักษาเสถียรภาพและป้องกันผลกระทบจากราคาน้ำมันที่ผันผวนในอนาคตได้

การล่งหล่นของราคาน้ำมันทำให้รายได้ของรัฐบาลลดลงอย่างมาก และเมื่อรวมกับค่าใช้จ่ายจำนวนมากที่มาจากนโยบายประชานิยมของรัฐบาลได้ก่อให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในวงกว้าง คาดว่าเศรษฐกิจของเวเนซุเอลาจะหดตัวเกือบร้อยละ ๓๕ ราคาน้ำมันที่ตกต่ำในระหว่างปี ๒๐๑๒ - ๒๐๑๗ ได้บีบรัดสถานะการคลังของประเทศ แทนที่รัฐบาลจะปรับนโยบายการคลังด้วยการเพิ่มภาษีและลดการใช้จ่ายภาครัฐ เพื่อลดการขาดดุลงบประมาณ แต่กลับไปใช้นโยบายการเงินด้วยการพิมพ์เงินเพิ่ม ผลที่ตามมานำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๐๑๒ คาดว่าภายในสิ้นปี ๒๐๑๗ อัตราเงินเฟ้อจะเกินร้อยละ ๑,๑๐๐ รัฐบาลได้พยายามควบคุมอัตราเงินเฟ้อด้วยการควบคุมราคาสินค้า

การควบคุมเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่ได้ผลเนื่องจากสินค้าได้หายไปจากตลาดและการซื้อขายได้ย้ายไปยังตลาดมืด ในปี ๒๐๑๗ การว่างงานในประเทศเวเนซุเอลาคาดว่าจะสูงถึงร้อยละ ๒๖ ซึ่งเป็นอัตราการว่างงานที่สูงกว่า ๓ เท่า เมื่อเทียบกับอัตราการว่างงานในปี ๒๐๑๒ จนกระทั่งเมื่อเร็ว ๆ นี้ รัฐบาลประธานาธิบดีมาดูโรได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะชำระหนี้แม้จะมีทรัพยากรจำกัด เพราะรัฐบาลเกิดความกังวลที่เจ้าหนี้จะตอบโต้ด้วยมาตรการทางกฎหมายต่อรัฐบาลเวเนซุเอลา โดยเจ้าหนี้สามารถยึดสินทรัพย์ของเวเนซุเอลาในต่างประเทศ เช่น CITGO (บริษัทย่อยของบริษัทน้ำมัน PdVSA ทำหน้าที่จัดส่งน้ำมัน และชำระเงินสดสำหรับการส่งออกน้ำมัน) ความมุ่งมั่นของประธานาธิบดีมาดูโรในการชำระหนี้สินนั้นมีต้นทุนสูง เพราะรัฐบาลต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระเบียบวิธีการชำระเงินระหว่างประเทศ ปัญหาคือรัฐบาลเวเนซุเอลาเข้มงวดในการเข้าถึงสกุลเงินต่างประเทศ การควบคุมราคาสินค้าและลดการนำเข้า ทำให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศเวเนซุเอลาลดลงจากในปี ๒๐๑๓ ที่มีมูลค่าการนำเข้าสินค้า ๖๒.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เหลือเพียง ๒๑.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๐๑๖ การลดการนำเข้าสินค้านำไปสู่ความขาดแคลนอาหารและยาอย่างรุนแรง ผู้คนจากเวเนซุเอลาข้ามพรมแดนเพื่อค้นหาอาหารและสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานเพราะราคาของผลิตภัณฑ์เหล่านี้พุ่งสูงขึ้นเนื่องจากความขาดแคลนอย่างรุนแรง วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อที่สูงได้ผลักดันให้คนจำนวนมากตกอยู่ในความยากจน ทำให้สินค้าบริโภคอุปโภคขั้นพื้นฐานมีราคาแพง ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากข้อเท็จจริงที่ว่าเวเนซุเอลาต้องนำเข้าสินค้าเกือบทุกอย่างและการชำระค่าสินค้าเหล่านี้ต้องใช้เงินสด^{๒๒}

รัฐบาลเวเนซุเอลาดำเนินนโยบายหลากหลายเพื่อเติมเต็มช่องว่างทางการเงินและหลีกเลี่ยงการผิดนัดชำระหนี้จากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ รัฐบาลเข้าหาพันธมิตรจีนและรัสเซียเพื่อหาเงินทุน การกู้ยืมเงินเพื่อชำระคืนผ่านการส่งออกน้ำมันในอนาคต แม้จะมีการระดมทุนด้วยข้อตกลงดังกล่าว ในเดือนพฤษภาคม ๒๐๑๗ ธนาคารกลาง

ของประเทศเวเนซุเอลายังคงระดมทุนผ่านการขายพันธบัตร PdVSA มูลค่า ๒.๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐให้แก่ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนโกลด์แมนแซคส์ในราคาที่ถูกลงอย่างมาก (บริษัทโกลด์แมนจ่ายเงินเพียง ๘๖๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รัฐบาลเวเนซุเอลาประสบปัญหาในการหาผู้ซื้อพันธบัตร ทำให้ในเวลาต่อมาประเทศเวเนซุเอลาหมดทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเพื่อชำระหนี้ โดยมีทุนสำรองอย่างเป็นทางการสิ้นปี ๒๐๑๓ จำนวน ๒๑,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงเหลือ ๑๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐในไตรมาสที่สามของปี ๒๐๑๗ และผลกระทบจากการคว่ำบาตรครั้งใหม่ของสหรัฐฯ ในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน ทำให้สถานะทางการเงินที่เปราะบางของรัฐบาลมาดูโรแย่ลง โดยเฉพาะการคว่ำบาตรเดือนสิงหาคมได้จำกัดความสามารถของรัฐบาลเวเนซุเอลาในการกู้ยืมเงินจากนักลงทุนสหรัฐฯ หรือการเข้าถึงตลาดการเงินของสหรัฐฯ

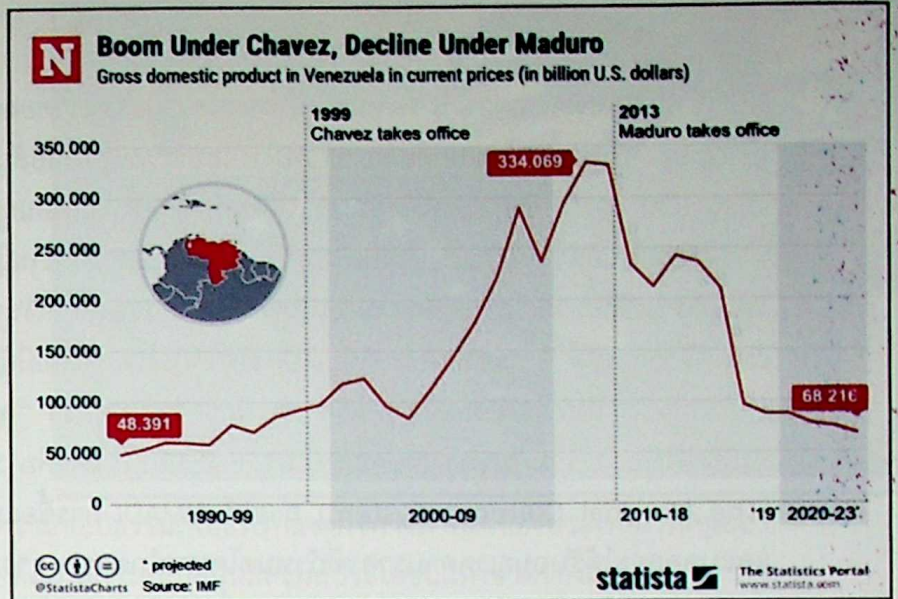
การปฏิรูปสกุลเงินของประเทศเวเนซุเอลา^{๒๓}

ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๐๑๖ ประธานาธิบดีมาดูโรได้ประกาศการปฏิรูปเศรษฐกิจเพื่อต่อสู้กับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศ เขาลดค่าเงินโบลีวาร์ของเวเนซุเอลาลงร้อยละ ๓๗ และปรับราคาน้ำมันเบนซิน (เป็นครั้งแรกในรอบเกือบ ๒ ทศวรรษ) เพื่อพยายามกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ

ที่ยังคงผูกพันอยู่กับการส่งออกน้ำมันเป็นอย่างมาก เขาประกาศลดระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจากสามระดับเหลือสองระดับ ประเทศเวเนซุเอลามีระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบหลายชั้นที่ซับซ้อนซึ่งมีอัตราแลกเปลี่ยนที่แตกต่างกัน อัตราแลกเปลี่ยนแรกคืออัตราแลกเปลี่ยนอย่างเป็นทางการสำหรับการนำเข้าอาหารและยา อัตราแลกเปลี่ยนที่สองสำหรับกลุ่มธุรกิจที่มีความสำคัญเป็นอัตราแลกเปลี่ยนที่อ้างอิงตามการประมูล แม้จะเป็นการประมูลแต่ก็เป็น

อัตราแลกเปลี่ยนที่ค่อนข้างคงที่ซึ่งเรียกว่าระบบการจัดการสกุลเงินต่างประเทศเสริม (The Ancillary Foreign Currency Administration System I หรือ SICAD I) และมีอัตราแลกเปลี่ยนอื่น ๆ คือ SICAD II ซึ่งเปิดตัวในเดือนมีนาคม ๒๐๑๔ รัฐบาลกำหนดจำนวนดอลลาร์สหรัฐ ให้กับกลุ่มธุรกิจ

ที่นำเข้าสินค้าประเภทต่าง ๆ ทั้งหมด เนื่องจากความจริงที่ว่าดอลลาร์สหรัฐมีจำกัด คุปองจึงถูกประมูลเป็นระยะ ๆ เท่านั้น โดยปกติแล้ว SICAD I จะประมูลเป็นรายสัปดาห์ และสำหรับ SICAD II ประมูลเป็นรายวัน รัฐบาลจะควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนทั้งสามนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๐๑๕ รัฐบาลเวเนซุเอลาประกาศระบบอัตราแลกเปลี่ยนใหม่เพื่อพยายามควบคุมสกุลเงิน กลไกใหม่ไม่ได้ยุติระบบระดับ แต่อนุญาตให้มีการซื้อและขายเงินโบลีเวียตามกฎหมาย ซึ่งราคาของสกุลเงินจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์และอุปทาน เช่น อัตราการตลาด ระบบแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศคู่มือมีอัตราหนึ่งที่รักษ้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่ ในอัตรา ๑๐ โบลีเวียต่อดอลลาร์สหรัฐ และอีกอัตราเป็นอัตรา “ลอย” มีอัตราเริ่มต้นที่ ๒๐๖ โบลีเวีย ขั้นที่สองคือการรวมกันของ SICAD I และ II เป็นกลไกใหม่คือ SIMADI หรือระบบสกุลเงินส่วนต่าง (The Marginal Currency System) ภายใต้ SIMADI การซื้อและขายเงินตราต่างประเทศโดยธุรกิจและบุคคลจะได้รับอนุญาตตามราคาที่กำหนดโดยกลไกตลาด การเคลื่อนไหวครั้งนี้เพื่อควบคุมการขายดอลลาร์สหรัฐในตลาดมืด

ภายหลังจากประกาศของรัฐบาล ธนาคารกลางประเทศเวเนซุเอลาได้เปิดเผยข้อมูลเงินเพื่อและการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี ๒๐๑๕ ซึ่งแสดงให้เห็นขอบเขตของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อพุ่งขึ้นสู่ระดับร้อยละ ๑๘๐.๙ ในช่วงปลายปีและเศรษฐกิจหดตัวร้อยละ ๕.๗ ประธานาธิบดีมาดуроยังประกาศเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำของประเทศขึ้นร้อยละ ๒๐ มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๐๑๖ และในเดือนพฤศจิกายน ๒๐๑๖ รัฐบาลประกาศว่าจะถอนธนบัตรที่ใช้มากที่สุด (ธนบัตรโบลีเวีย ๑๐๐ เหรียญ) ออกจากระบบการหมุนเวียน ความเคลื่อนไหวดังกล่าวนำไปสู่ความตื่นตระหนกและการต่อแถวยาวเหยียดของประชาชนด้านหน้าธนาคาร ความขาดแคลนธนบัตรสกุลใหม่เพื่อทดแทนเงินเก่าทำให้รัฐบาลเลื่อนการถอนสกุลเงินเก่าเป็นมกราคม ๒๐๑๗ โดยอ้างเหตุจากการก่อวินาศกรรมและแจ้งว่าแผนการเกี่ยวกับธนบัตรใหม่ถูกเบี่ยงเบนทำให้เกิดการขาดแคลน ประธานาธิบดีมาดуроให้เหตุผลว่าการห้ามใช้ธนบัตรดังกล่าวเป็นวิธีที่บีบบังคับพวกมาเฟียและผู้ลักลอบขนสินค้าตามชายแดนที่ติดกับประเทศโคลัมเบียและบราซิลซึ่งกักตุนเงินโบลีวาร์และซื้อสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนต้นทุนจากรัฐบาลเวเนซุเอลาเพื่อขายให้กับประเทศเพื่อนบ้าน รัฐบาลมาดуроได้ปิดการข้ามชายแดนกับโคลัมเบียและบราซิลจนถึงวันที่ ๒ มกราคม ๒๐๑๗ เพื่อป้องกันการก่อวินาศกรรมเพิ่มเติมและการลักลอบขนสินค้า รายงานโดยธนาคารกลางของประเทศเวเนซุเอลา (มีนาคม ๒๐๑๗) แสดงให้เห็นว่าประเทศเวเนซุเอลาสูญเสียเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ๑๐,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และหนี้ ๗.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นหนี้ค้างชำระท่ามกลางวิกฤตการณ์ด้านมนุษยธรรม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยน้ำมันได้สูญเสียเงินทุนสำรองระหว่างประเทศจากในปี ๒๐๑๑ ประเทศเวเนซุเอลามีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศจำนวน ๓ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงเหลือ ๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๐๑๕

บทบาทและท่าทีของประเทศมหาอำนาจ

จากหัวข้อที่ผ่านมาพอจะประมวลภาพความขัดแย้งทางการเมืองของเวเนซุเอลาอันเนื่องจากพิชชของประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน การแสวงหาอำนาจ และการรักษาอำนาจของนักการเมือง นอกจากนี้การบริหารเศรษฐกิจที่ผิดพลาดภายใต้แนวคิดสังคมนิยมในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ริเริ่มมาตั้งแต่ยุคอดีตประธานาธิบดีอุโก ชาเวซ ได้สร้างความเสียหายจนลุกลามให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่ขยายขอบเขตจนกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ ทำให้ชาวเวเนซุเอลาบางส่วนต้องอพยพออกนอกประเทศ

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้ทำให้ความขัดแย้งทางการเมืองรุนแรงมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาได้ขยายขอบเขตข้ามพรมแดนไปยังประเทศเพื่อนบ้านในประเทศลาตินอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ในขณะที่มหาอำนาจสำคัญของโลกอย่างสหรัฐฯ

รัสเซีย และจีน ได้พยายามแสวงหาความชอบธรรมเพื่อแทรกแซงกิจการภายในของประเทศเวเนซุเอลา โดยมีนัยคือการให้ความช่วยเหลือฝ่ายที่ตนให้การสนับสนุนและผลประโยชน์แห่งชาติของตน

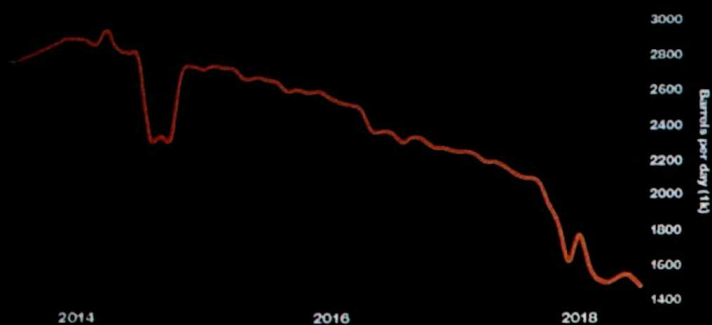
บทบาทและท่าทีของสหรัฐฯ ต่อวิกฤตการณ์ในเวเนซุเอลา

สหรัฐฯ เป็นผู้นำในการเคลื่อนไหวเพื่อกดดันรัฐบาลประธานาธิบดีมาดูโรและสนับสนุนฝ่ายค้านอย่างเต็มรูปแบบรวมถึงการเรียกร้องให้กองทัพเวเนซุเอลาทำการรัฐประหาร^{๒๔} สหรัฐฯ กล่าวหาว่ารัฐบาลประธานาธิบดีมาดูโรเป็นรัฐบาลเผด็จการที่เพิกเฉยต่อความต้องการของประชาชน จึงจำเป็นต้องดำเนินการมาตรการคว่ำบาตรต่อรัฐบาลเวเนซุเอลาเพื่อแสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ ยืนอยู่ข้างประชาชนชาวเวเนซุเอลาที่ต้องการทำให้ประเทศกลับคืนสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่เจริญรุ่งเรืองอย่างเต็มที่^{๒๕} นอกจากนี้มีรายงานจากองค์การของรัฐอเมริกัน (Organization of American States : OAS) ซึ่งเป็นองค์กรที่อยู่ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ระบุว่าการบริหารที่ผิดพลาดของรัฐบาลสังคมนิยมและการกดขี่ที่โหดร้ายเป็นสิ่งที่ต้องประณามสำหรับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศเวเนซุเอลา^{๒๖} ติดตามด้วยข้อเรียกร้องของนาย Mike Pompeo รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ที่เรียกร้องให้ OAS ยกเลิกสถานะความเป็นสมาชิก OAS ของประเทศเวเนซุเอลา เพื่อเพิ่มแรงกดดันให้กับรัฐบาลเวเนซุเอลา^{๒๗} นาย José Cárdenas ทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหารองค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ประจำภาคพื้นละตินอเมริกาในสมัยรัฐบาลจอร์จ ดับเบิลยูบุช ได้เรียกร้องให้สหรัฐฯ สนับสนุนรัฐประหารในประเทศเวเนซุเอลา นอกจากรายงานของ OAS และแรงกดดันจากสหรัฐฯ แล้ว ศาลอาญาระหว่างประเทศกำลังตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศเวเนซุเอลา อย่างไรก็ตาม หากตรวจสอบผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการก่อตั้งพรรคฝ่ายค้าน จะพบว่ามีความซับซ้อนหลายคนที่ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสหรัฐฯ นอกจากนี้องค์กรบริจาคเงินเพื่อประชาธิปไตยของสหรัฐฯ (US National Endowment for Democracy : NED) ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากสิทธิมนุษยชนเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง การจัดการเลือกตั้ง การสร้างแนวร่วมของฝ่ายค้านและการขยายสื่อที่สนับสนุนฝ่ายค้านภายในประเทศเวเนซุเอลา^{๒๘}

ในอดีตรัฐบาลสหรัฐฯ ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพยายามเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองในประเทศเวเนซุเอลาอย่างมากนับตั้งแต่การเลือกตั้งของรัฐบาลอดีตประธานาธิบดีชาเวซ ในปี ๑๙๙๘ และในปี ๒๐๐๓ ปริมาณการผลิตน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลาไม่แน่นอนภายหลังความล้มเหลวจากการรัฐประหารที่สหรัฐฯ ให้การสนับสนุนจนนำไปสู่การปลดพนักงานและปิดบริษัทน้ำมันในเครือสหรัฐฯ ที่ดำเนินกิจการในประเทศเวเนซุเอลา^{๒๙} การผลิตน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลาเริ่มลดลงตั้งแต่ปี ๒๐๑๕ มาตรการคว่ำบาตรรอบใหม่ของสหรัฐฯ ภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ไม่เพียงทำให้สินค้า

VENEZUELA: Crude oil production

อุปโภคบริโภคของเวเนซุเอลาขาดแคลนเท่านั้น แต่ยังทำให้สินค้าอุตสาหกรรมบางอย่างขาดแคลนจนส่งผลกระทบต่อความสามารถในการผลิตน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลา อุตสาหกรรมน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลาต้องการปัจจัยการผลิตและสินเชื่อเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการซ่อมแซม

โครงสร้างพื้นฐานและสารตัวทำละลายในการผลิตน้ำมัน การคว่ำบาตรของสหรัฐฯ ได้ขัดขวางการนำเข้าสินค้าทั้งสองประเภทดังกล่าว^{๓๐} ปัจจุบันประเทศเวเนซุเอลาผลิตน้ำมันได้ประมาณ ๑.๕๑ ล้านบาร์เรลต่อวัน ลดลงจากปี ๑๙๙๗ ที่สามารถผลิตได้ในระดับ ๓.๔๕ ล้านบาร์เรลต่อวัน และในเดือนมิถุนายน ๒๐๑๗ ผลิตได้ ๒.๑๖ ล้านบาร์เรลต่อวัน ขณะนี้มีแหล่งน้ำมันเพียง ๒๘ แห่ง จากแหล่งน้ำมัน ๘๐ แห่ง ที่คงเปิดบริการ^{๓๑}

การผลิตน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลาจะเป็นการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศเวเนซุเอลาที่กำลังวิกฤตและลดผลกระทบจากมาตรการกีดกันต่าง ๆ ของสหรัฐฯ ที่พยายามล้มล้างรัฐบาลเวเนซุเอลา หากสหรัฐฯ ประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลเวเนซุเอลา สหรัฐฯ สามารถเข้าไปสร้างระบบการผลิตน้ำมันใหม่ในประเทศเวเนซุเอลาและใช้อิทธิพลเหนือธุรกิจน้ำมันทั่วโลก ร่วมกับผู้ผลิตน้ำมันภูมิภาคอื่น ๆ ความกดดันของสหรัฐฯ ต่อประเทศเวเนซุเอลาเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์จักรวรรดินิยมของสหรัฐฯ ที่กำหนดเป้าหมายไปยังแหล่งน้ำมันทั่วโลกซึ่งนักภูมิศาสตร์สำคัญ เช่น Nayna Jhaveri และ Matthew Huber ได้จัดทำเอกสารและอภิปราย Jhaveri เรียกนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ที่มีอำนาจเหนือกว่าในเรื่องทรัพยากร น้ำมันทั่วโลกว่า “Petroimperialism”^{๓๒}

เชื่อมโยงลัทธิจักรวรรดินิยมกับการสร้าง “วิถีชีวิตแบบอเมริกัน” ในศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งนโยบาย “Make America Great Again” ของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ใช้อ้างถึงความพยายามควบคุมทรัพยากรน้ำมันในตะวันออกกลางเป็นความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐฯ นับตั้งแต่สงครามโลก

ครั้งที่สองและกลายเป็นนโยบายอย่างเป็นทางการของสหรัฐฯ ในปี ๑๙๘๐ ตามหลักการคาร์เตอร์^{๓๓} อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน ความเป็นประชาธิปไตยของประเทศเวเนซุเอลาจะเป็นเช่นไร แต่สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าสหรัฐฯ ได้ใช้ Soft Powers ทุกรูปแบบทุกมาตรการดำเนินการอย่างเป็นระบบที่สอดคล้องกันและเตรียมพร้อมที่จะใช้ Hard Powers ภายใต้เป้าหมายหลักคือ ผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐฯ ในรูปแบบการทำลายระบบเศรษฐกิจของประเทศเพื่อให้ประชาชน

ของประเทศตกอยู่ในภาวะยากลำบาก หลังจากนั้นสหรัฐฯ จะบ่อนทำลายความมั่นคงโดยสนับสนุนพลเมืองในพื้นที่ให้เคลื่อนไหว สร้างความวุ่นวาย เรียกร้องประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ จนทำให้ประชาชนแตกแยกทางความคิดและแตกความสามัคคี ประเทศอ่อนแอ และให้ฝ่ายที่ตนสนับสนุนออกมาเรียกร้องให้ต่างชาติเข้ามาช่วยแก้ปัญหาจนนำไปสู่การใช้กำลังทหาร โดยสหรัฐฯ จะสวมบทบาทพระเอกที่ต้องการช่วยเหลือให้ประเทศนั้น ๆ เป็นประชาธิปไตย ประชาชนมีเสรีภาพและไม่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้เกิดขึ้นมาแล้วในหลายพื้นที่ที่มีความขัดแย้งบนโลกใบนี้ เช่น ซีเรีย ลิเบีย และอิรัก เป็นต้น

บทบาทและท่าทีของรัสเซียต่อวิกฤตการณ์ในเวเนซุเอลา^{๓๔}

วิกฤตการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาที่ต่อสู้ทางการเมืองภายในประเทศระหว่างรัฐบาลและฝ่ายค้าน ได้ทวีความรุนแรงและขยายวงกว้างขึ้นสู่ความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศของสหรัฐฯ รัสเซีย จีน และพันธมิตรในยุโรป โดยมีแหล่งสำรองน้ำมันดิบที่ใหญ่ที่สุดในโลก (รับรองโดย OPEC) และแหล่งสำรองที่สำคัญของทองคำ บอไซด์ เหล็ก ถ่านหิน เพชร และแร่ธาตุหายาก เช่น Coltan (นิยมในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์) เป็นสิ่งดึงดูดทำให้ประเทศเวเนซุเอลากลายเป็นเป้าหมายทางภูมิรัฐศาสตร์ที่สำคัญของมหาอำนาจทั้งสี่ของโลกตะวันตกและตะวันออก

รัสเซียรักษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เหนียวแน่นกับประเทศเวเนซุเอลา ภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีมาดูโร โดยได้ลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันและเหมืองทองมีมูลค่าเกือบ ๑๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กระแสเงินสดของประเทศเวเนซุเอลาขึ้นอยู่กับพัฒนาการ

และควมมีเสถียรภาพจากเงินทุนของรัสเซีย นอกจากนี้รัสเซียเป็นผู้ค้าอาวุธรายใหญ่ของประเทศเวเนซุเอลา ในขณะที่สหรัฐฯ และพันธมิตรกำลังพยายามที่จะเผด็จศึกรัฐบาลประธานาธิบดีมาดูโร รัสเซียได้ส่งเครื่องบิน Tupolev TU-160 (เครื่องบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ของรัสเซียที่มีความสามารถในการบรรทุกอาวุธนิวเคลียร์) ลงจอดในประเทศเวเนซุเอลาร่วมกับทหาร

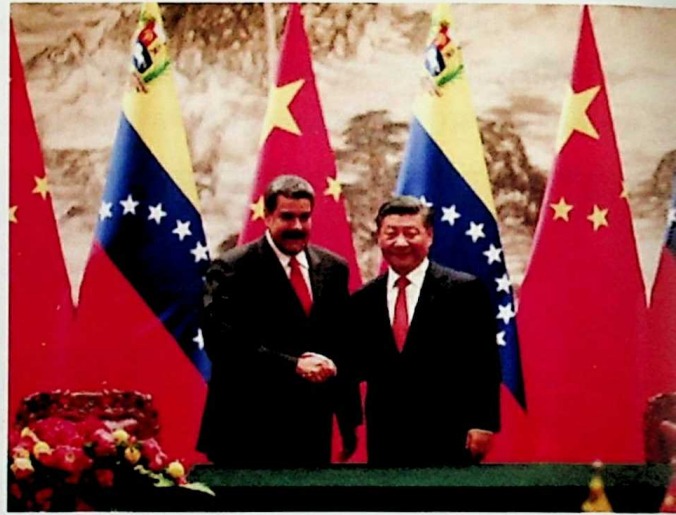
รัสเซีย โดยอ้างว่าเพื่อการฝึกปฏิบัติการทางทหารร่วมกับกองกำลังของประเทศเวเนซุเอลา^{๓๕} การแสดงออกอย่างแข็งขันของรัสเซียต่อสถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาคือการตอบสนองเชิงยุทธศาสตร์ที่มีการออกแบบมาเพื่อวางตำแหน่งสำหรับเตรียมพร้อมในการต่อสู้ แม้ว่าในอดีตการเผชิญหน้าระหว่างรัสเซีย ยุโรป และสหรัฐฯ ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตั้งแต่ฝ่ายหลังปฏิเสธที่จะให้องค์กรเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Cooperation in Europe : OSCE) เป็นแกนความมั่นคงของยุโรปแทนที่นาโต้ตามที่รัสเซียร้องขอ รวมถึงการขยายอิทธิพลไปทางทิศตะวันออกของสหภาพยุโรป การทิ้งระเบิดกรุงเบลเกรดและการยึดครองเซอร์เบียของนาโต้ การสนับสนุนการปฏิวัติสีในยูเครน จอร์เจีย และคีร์กีซสถาน ภายใต้ฉาก “วาระแห่งเสรีภาพ” โดยการนำของสหรัฐฯ และความพยายามของสหรัฐฯ ในการสนับสนุนการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติระหว่างรัฐชายฝั่งทะเลสาบแคสเปียนซึ่งเป็นโครงการที่มีมูลค่าสูงมาก มีวัตถุประสงค์เพื่อแยกประเทศเหล่านี้ออกจากอิทธิพลของรัสเซีย

และลดการพึ่งพาแหล่งพลังงานจากรัสเซีย การกระทำดังกล่าวได้เพิ่มความตึงเครียดให้กับทั้งสองฝ่ายมากขึ้น และถือได้ว่าเป็นการเผชิญหน้าทางอ้อมกับรัสเซีย นโยบายต่างประเทศที่ไม่เป็นมิตรกับรัสเซียเหล่านี้ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างรัสเซียกับโลกตะวันตกมีความเปราะบางมาก และการแทรกแซงของยุโรปในกรณีความขัดแย้งระหว่างยูเครนกับรัสเซียอาจทำให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น ดังนั้นท่าทีของรัสเซียต่อเวเนซุเอลาจึงเป็นการกระทำเพื่อลดอำนาจคู่แข่งตะวันตก ความสัมพันธ์ที่มั่นคงระหว่างรัสเซียกับเวเนซุเอลา (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลังบ้านสหรัฐฯ) เป็นเสมือนความพยายามที่จะส่งคำเตือนไปยังสหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตกว่ารัสเซียพร้อมที่จะเข้าแทรกแซงหากว่าสหรัฐฯ และพันธมิตรเลือกใช้กำลังทหารกับรัฐบาลประธานาธิบดีมาดูโร

บทบาทและท่าทีของจีนต่อวิกฤตการณ์ในเวเนซุเอลา^{๓๖}

จีนเป็นมหาอำนาจที่มีบทบาทสำคัญในภูมิศาสตร์การเมืองโลก จีนคล้ายกับรัสเซียได้บุกเข้าไปในหลังบ้านของสหรัฐฯ โดยเฉพาะในประเทศเวเนซุเอลา จีนเป็นเจ้าหนี้ต่างชาติรายใหญ่ ครอบครองพันธบัตรมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในตราสารหนี้ของประเทศเวเนซุเอลา ทำให้จีนได้รับสิทธิประโยชน์มากมายและความได้เปรียบทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยหนุนให้จีนสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำมันและแร่หายากอื่น ๆ เช่น Coltan ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญทางยุทธศาสตร์ จีนแสดงจุดยืนคัดค้านการแทรกแซงกิจการภายในของประเทศเวเนซุเอลา พร้อมกับเรียกร้องให้ทุกฝ่ายอยู่ในความสงบ และร่วมกันหาทางออกจากปัญหาการเมืองภายในของประเทศเวเนซุเอลา โดยสันติวิธี ภายใต้กรอบของสถาบันต่าง ๆ ของประเทศเวเนซุเอลา^{๓๗} ในขณะที่รัฐบาลสหรัฐฯ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้อง

แก้ไขปัญหาด้านการเมืองภายในของประเทศเวเนซุเอลา เพราะปัญหาได้กระจายข้ามเขตแดนและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านอย่างโคลัมเบีย บราซิล เอกวาดอร์ และทั่วทั้งภูมิภาค แต่การแทรกแซงใด ๆ ในประเทศเวเนซุเอลาย่อมส่งผลกระทบต่อการลงทุนของจีน ในอดีตที่ผ่านมาสหรัฐฯ ไม่ได้มองจีนว่าเป็นคู่แข่งเชิงยุทธศาสตร์ ในปี ๒๐๐๑ จึงได้อำนวยความสะดวกให้จีนเข้าสู่องค์การการค้าโลกและเป็นพลังร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะสหรัฐฯ เชื่อว่าการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนจะนำไปสู่การเปิดเสรีประชาธิปไตยและเสรีนิยมของประเทศ แต่ความเชื่อเหล่านี้ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐฯ นั้นซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกเหนือจากแรงกดดันทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี (การเพิ่มภาษีและการยับยั้งอย่างเข้มงวดต่อ Huawei บริษัทยักษ์ใหญ่ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารของจีน) สหรัฐฯ ได้เพิ่มแรงกดดันทางภูมิรัฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก โดยหวังที่จะมีอำนาจเหนือกว่าในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แต่ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาจีนได้มีพลังอำนาจสูงสุดในเอเชีย จีนไม่ได้ตั้งเป้าหมายในการแข่งขันเชิงยุทธศาสตร์ระดับโลกกับสหรัฐฯ แต่ต้องการแบ่งปันความเป็นหนึ่งในพื้นที่ปัญหาพื้นฐานของสหรัฐฯ คือการไม่แบ่งปันอำนาจ แต่จะทำทุกอย่างเพื่อรักษาความเป็นอันดับหนึ่งของโลก ทุกอย่างบ่งชี้ว่าจีนต้องการเปลี่ยนแปลงระเบียบของเอเชียเช่นเดียวกับที่สหรัฐฯ ต้องการรักษาไว้

เป้าหมายที่แตกต่างทางภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างสหรัฐฯ และจีน ได้นำไปสู่ทัศนคติที่แข็งกร้าวของสหรัฐฯ ต่อข้อพิพาททางทะเลที่เกี่ยวข้องกับจีน โดยสหรัฐฯ ให้การสนับสนุนโดยตรงกับประเทศในภูมิภาคทั้งหมด ที่มีข้อพิพาททางทะเลกับจีนและท้าทายข้อห้ามทั้งหมดที่กำหนดโดยจีน ทำให้สหรัฐฯ กลายเป็นคู่ต่อสู้ทางภูมิยุทธศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจีน การดำเนินนโยบายต่างประเทศเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่าสหรัฐฯ ต้องการระงับการรุกของจีนเข้าสู่ลาตินอเมริกา และกลายเป็นจุดวาบไฟสำหรับสหรัฐฯ ที่มุ่งมั่นที่จะเผชิญหน้ากับการขยายอิทธิพลของจีนในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลา จะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดก็ตาม สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดเจนคือประเทศเวเนซุเอลาได้เป็นสมรภูมิสำคัญในการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างประเทศ ในขณะที่ประชาชนชาวเวเนซุเอลาต้องทนทุกข์ทรมานอยู่กับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ภาวะข้าวยากหมากแพงที่กระทบต่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน พร้อมกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ทำให้ประชาชนเกิดความแตกความสามัคคี ประเทศชาติอ่อนแอ ต่างชาติแทรกแซง บั่นทอนอธิปไตยของชาติ จนมีความเสี่ยงสูงที่ประเทศจะเข้าสู่ภาวะรัฐที่ล้มเหลว (Failed state)

ความขัดแย้งทางการเมืองของสังคมไทยในอดีต^{๓๔}

ความขัดแย้งทางการเมืองอันยาวนานในประเทศเวเนซุเอลาในการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายค้าน จนนำไปสู่ความไม่สงบในประเทศ ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจที่สะสมมานานจากนโยบายประชานิยม รวมถึงอิทธิพลจากปัจจัยภายนอกได้เปลี่ยนประเทศที่ร่ำรวย “เศรษฐกิจน้ำมัน” ไปสู่ความเสี่ยงที่จะเป็นรัฐที่ล้มเหลวตามที่กล่าวมา หากย้อนดูความขัดแย้งทางการเมืองในบ้านเราซึ่งครั้งหนึ่งมีความเสี่ยงที่จะเกิดสงครามกลางเมือง อะไรคือความเหมือนและอะไรคือความแตกต่าง คำตอบที่ได้คือบทเรียนของสังคมไทย การหาคำตอบจึงต้องเริ่มจากการศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองของสังคมไทยในอดีต

การศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองของสังคมไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงปัจจุบันพบว่า ในช่วงสามทศวรรษแรกของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ความขัดแย้งทางการเมืองยังคงจำกัดอยู่ในวงแคบ โดยเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มขุนนางในระบอบเก่ากับคณะราษฎร ซึ่งได้รับแนวความคิดการปกครองแบบประชาธิปไตยจากชาติตะวันตกและต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง

ต่อมาเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ครุลงของการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ความขัดแย้งทางการเมืองได้พัฒนาเป็นการแข่งขันเพื่อแสวงหาอำนาจ ผลประโยชน์และอุดมการณ์ทางการเมืองของชนชั้นนำ กล่าวได้ว่าความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงแรกของการเปลี่ยนแปลงการปกครองคือความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างชนชั้นนำทางการเมือง โดยที่ประชาชนทั่วไปไม่ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องมากนัก จนถึงยุคที่

ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการศึกษา โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างกว้างขวางมากขึ้น เกิดพลชั้นนักศึกษา ปัญญาชน และชนชั้นกลางในสังคมที่มีความตื่นตัวทางการเมืองและต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของประเทศ รูปแบบความขัดแย้งทางการเมืองหลังการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจนถึงการเรียกร้องประชาธิปไตยในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงไม่ได้จำกัดอยู่ระหว่างชนชั้นนำทางการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนและชนชั้นกลางได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางด้วย

ความขัดแย้งทางการเมืองของสังคมไทยในยุคปัจจุบัน

ความขัดแย้งทางการเมืองในยุคปัจจุบันเริ่มปรากฏเห็นชัดเจนในยุคอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร โดยมีรูปแบบความขัดแย้งที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากความขัดแย้งไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มชนชั้นปกครองหรือเป็นความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกลางกับรัฐบาลเท่านั้น แต่ความขัดแย้งทางการเมืองได้พัฒนาเป็นความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชนด้วยกัน โดยจุดเริ่มต้นมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ทำให้นายทุนใหญ่และชนชั้นนำทางการเมืองเดิมได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เปิดโอกาสให้กลุ่มนายทุนใหม่ที่รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ นำโดยอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ได้เข้ามาสร้างอำนาจทางการเมืองและวางรากฐานจนนำไปสู่ “ระบอบทักษิณ” ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๖ – ๒๕๔๙ การใช้อำนาจรัฐอำนาจทุนจากนโยบายประชานิยม

ในสมัยอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร เช่น นโยบายจำนำข้าว กองทุนหมู่บ้าน กองทุนเอสเอ็มแอล และโครงการ ๓๐ บาท รักษาทุกโรค^{๓๓} ได้ส่งผลประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนรากหญ้า ทำให้แรงงานภาคเกษตรกรรมและคนจนอันเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีบทบาทในการต่อสู้เพื่อเข้าร่วมกระบวนการทางการเมืองมากขึ้น ลักษณะของความขัดแย้งทางการเมืองจึงเป็นความขัดแย้งที่เกิดจากกระบวนการเปลี่ยนย้ายอำนาจจากกลุ่มชนชั้นนำเดิม ข้าราชการ คนชั้นกลางที่มีอำนาจทางการเมืองเดิมไปยังกลุ่มอำนาจทุนใหญ่ คนจนเมือง คนรากหญ้าที่มีทุนทรัพย์และคะแนนเสียงมากกว่า โดยทั้งสองกลุ่มมีอุดมการณ์ทางการเมืองและเป้าหมายที่ต่างกัน กลุ่มแรกต้องการขจัดปัญหาการซื้อเสียง การทุจริตคอร์รัปชัน และเผด็จการรัฐสภาของระบอบทักษิณ แต่กลุ่มที่สองต้องการอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ดีความได้ว่าประชาธิปไตยคือการเลือกตั้งเท่านั้น^{๓๔}

ความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบันได้กลายเป็นการปลุกกระดมมวลชนของกลุ่มต่าง ๆ ให้ออกมาต่อต้านรัฐบาลหรือฝ่ายตรงข้ามด้วยความรุนแรง ใช้ประชาชน

เป็นเครื่องมือของการต่อสู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองอย่างสุดโต่ง การบีบบังคับให้ประชาชนต้องเลือกข้างและการใช้สื่อเป็นเครื่องมือโจมตีฝ่ายตรงข้ามให้กลายเป็นผู้ร้าย บิดเบือนข้อเท็จจริงโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง กฎหมาย เหตุผล และเสียงข้างมากตามหลักประชาธิปไตย ความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมที่หาข้อยุติไม่ได้จึงได้เปิดโอกาสให้กองทัพทำรัฐประหารในนามคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อแก้ปัญหาความวุ่นวายภายในประเทศ ก่อนที่สถานการณ์จะเลวร้ายจนถึงขั้นเกิดสงครามกลางเมือง

คสช. นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. ได้ทำรัฐประหารยึดอำนาจจากรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และได้กำหนด Road Map ประชาธิปไตยเป็น ๓ ระยะ กล่าวคือ ระยะแรกเป็นการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมืองแห่งความแตกแยก จึงต้องสร้างความสมานฉันท์ปรองดองให้เกิดขึ้นกับคนในชาติ ภายใต้การบริหารประเทศโดย คสช. ระยะที่สอง เป็นช่วงเวลาแห่งการปฏิรูปประเทศทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาทางการศึกษา ปัญหาด้านพลังงาน ปัญหาด้านสวัสดิภาพ/สวัสดิการของประชาชน และปัญหาด้านความยุติธรรม เป็นต้น ระยะที่สาม เมื่อการปฏิรูปโครงสร้างประเทศดำเนินมาถึงระยะหนึ่งแล้วก็จะจัดให้มีการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย^๑ ซึ่งในช่วงที่ คสช.บริหารประเทศได้จัดให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยได้รวบรวมความคิดเห็นจากประชาชนทุกภาคส่วนและได้ผ่านการลงประชามติของประชาชนเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ และเพื่อให้เป็น

ไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว รัฐบาลจึงได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) คสช. และรัฐบาลได้มุ่งหวังให้รัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกหลักในการนำพาประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตต่าง ๆ และการดำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา แม้จะมีเสียงสะท้อนในเชิงลบต่อการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ

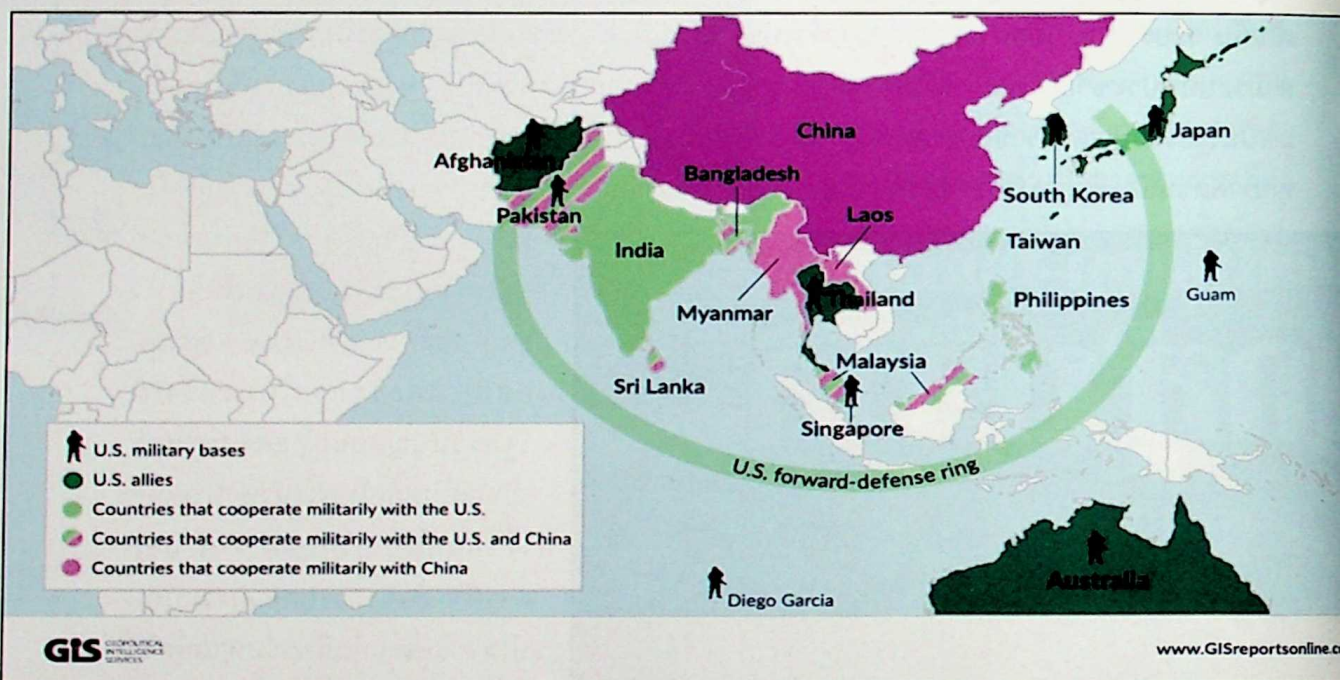
ของรัฐบาล คสช. แต่ในด้านความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยของประเทศกลับเป็นเสียงสะท้อนในเชิงบวก อย่างไรก็ตาม เมื่อรัฐบาล คสช.ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อส่งคืนอำนาจให้กับประชาชนในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ตาม Road Map ที่วางไว้ ผลลัพธ์ที่ได้มาคือความวุ่นวายทางการเมือง ความแตกแยกทางความคิดที่ดูเหมือนจะมีรอยร้าวมากขึ้นในสังคมไทย โดยตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองหน้าใหม่ที่มุ่งเป้าไปที่ความนึกคิดของเยาวชน นักศึกษา คนรุ่นใหม่ และชนชั้นกลาง ภายใต้อุดมการณ์

ที่ว่า “ทำภารกิจของ ๒๔๗๕ ที่ยังไม่เสร็จมาทำให้เสร็จ ธงที่สำคัญที่สุดคือเอาหลักหมุดหมายของการปฏิวัติ ๒๔๗๕ กลับคืนสู่สังคมอีกครั้ง คือการให้อำนาจเป็นของราษฎรทั้งหลาย”^{๕๖} นั่นคือการปูทางไปสู่อำนาจทางการเมือง เพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญที่เป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศ ความขัดแย้งในประเด็นอื่น ๆ เช่น เผด็จการและการสืบทอดอำนาจเป็นเพียงฉากหนึ่ง que เพิ่มรสชาติให้ฉากหลักดูตื่นตาตื่นใจมากขึ้น หากมองย้อนจากอดีตสู่ปัจจุบันจะเห็นว่ารูปแบบของความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริบททางการเมืองของไทยนั้นจะเกี่ยวข้องกับการเข้ามาแสวงหาอำนาจและความพยายามในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยมีพัฒนาการของเครื่องมือที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น การใช้อำนาจทุน การปลูกฝังความคิด ความเชื่อ และการต่อสู้ของชนชั้นสูง ปัญญาชน รากหญ้า ขยายไปสู่การต่อสู้ของเยาวชนคนรุ่นใหม่ผู้มีการศึกษาโดยมีสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือและผู้ที่สามารถการศึกษาจากต่างประเทศเป็นแกนหลักทางความคิด

อิทธิพลของภูมิรัฐศาสตร์โลกและการสร้างตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองในไทย

ในช่วงต้นได้กล่าวถึงวิกฤตการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาซึ่งตกอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งของประเทศมหาอำนาจ จีน รัสเซีย สหรัฐฯ และพันธมิตร ด้วยเหตุผลคือความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์โลก และการแสวงหาความได้เปรียบเหนือคู่แข่งในภูมิภาคลาตินอเมริกา ทำนองเดียวกันกับภูมิภาคเอเชีย

สหรัฐฯ ได้ใช้เวลามากกว่าสองทศวรรษในความพยายามใช้ยุทธศาสตร์ “การจำกัดการขยายตัวของลัทธิที่ไม่พึงปรารถนา” ต่อประเทศจีน แนวความคิดดังกล่าวได้สะท้อนมาจากการกล่าวร้ายของนางฮิลารี คลินตัน เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐฯ ว่ายุทธศาสตร์ที่จะกำจัดการขยายตัวของจีนอย่างได้ผลนั้น ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องสนับสนุนสหรัฐฯ ต่อต้านจีน^{๕๗} โดยสหรัฐฯ ได้สร้างตัวแทนไว้เผชิญหน้ากับจีน ตามรายงานของกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ เมื่อปี ๑๙๗๐ เปิดเผยว่า แนวหน้าที่มีอยู่สามด้านต้องปฏิบัติการพร้อม ๆ กับที่สหรัฐฯ แสวงหาช่องทางปิดกั้นจีน แนวหน้าทั้งสามด้านได้แก่

ของการกระจายรายได้มีมากขึ้น ตลอดจนเกิดปัญหาด้านการศึกษาและปัญหาด้านสาธารณสุข” อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เขาติดะวันตกคาดไม่ถึงและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ไทยได้ก้าวผ่านวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ คือการจัดตั้งกองทุน “ผ้าป่าช่วยชาติ” โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ซึ่งรับบริจาคทองและเงินดอลลาร์สหรัฐ จากผู้มีจิตศรัทธาทั่วประเทศและคนไทยที่อยู่ต่างประเทศได้ถึง ๒ พันล้านบาท และทองคำอีก ๑.๘ ตัน ไปบริจาคเข้าคลังของประเทศเพื่อพยุงสภาพคล่องของรัฐบาล^{๔๔}

ความพยายามของอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร และการสนับสนุนของต่างชาติ

อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอยู่ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๔ - ๒๕๔๙ โดยก่อนหน้าที่จะก้าวสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เขาได้ปูทางขึ้นสู่เวทีการเมืองในประเทศไทยพร้อมกับการสร้างโอกาสในต่างประเทศโดยได้รับการแต่งตั้งจากกลุ่มธุรกิจคาร์ไลล์ให้เป็นที่ปรึกษาในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งทางการเมือง และใช้ความสัมพันธ์กับเครือข่ายสหายชาวอเมริกันสร้างภาพทางการเมืองของตน ในขณะที่กำลังก่อตั้งพรรคไทยรักไทยในปี พ.ศ.๒๕๔๒ อดีต นรม.ทักษิณฯ ได้เชิญอดีตประธานาธิบดีจอร์จ เอช ดับเบิลยู บุช มาเยือนประเทศไทยและใช้บ้านของเขารับรองด้วย โดยกล่าวว่าภารกิจของเขาคือการทำหน้าที่ “พ่อสื่อระดับชาติ” จับคู่ระหว่างกลุ่มกองทุนรวมของสหรัฐฯ และกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ของประเทศไทย นอกจากนี้ในเดือนมีนาคมเขาได้เป็นเจ้าภาพให้การต้อนรับนายเจมส์ เบเกอร์ ที่ ๓ อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศในคณะรัฐมนตรีของประธานาธิบดี จอร์จ เอช ดับเบิลยู บุช เมื่อครั้งที่นายเบเกอร์เดินทางมาเยือนกรุงเทพ

ในปี พ.ศ.๒๕๔๖ ขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐบาล นรม.ทักษิณ ชินวัตร ได้ส่งทหารไทยเข้าร่วมในการบุกอิรักของสหรัฐฯ แม้ว่าจะได้รับการประท้วงจากประชาชนชาวไทยทั่วไป นอกจากนี้ นรม.ทักษิณ ชินวัตร ยังยอมให้ซีไอเอใช้ประเทศไทยเป็นฐานสำหรับโครงการส่งผู้ร้ายข้ามแดนอันอื้อฉาวและในปี ๒๕๔๗ นรม.ทักษิณ ชินวัตร พยายามที่จะผลักดันการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีไทย - สหรัฐฯ (FTA) โดยไม่ผ่านการอนุมัติจากรัฐสภา ข้อตกลงดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสภาธุรกิจสหรัฐฯ - เอเชีย (สภาดังกล่าวนี้ประกอบไปด้วย 3M, บริษัทผู้ได้กำไรจากสงคราม เช่น Bechtel, Boeing, Cargill, Citigroup, General Electric และ IBM, บริษัทที่อื้อฉาวอย่าง Monsanto และในปัจจุบันมีกลุ่มธนาคารต่าง ๆ เช่น Goldman Sachs และ JP Morgan นอกจากนี้ยังมีบริษัท Lockheed Martin, Raytheon, Chevron, Exxon, BP, Glaxo Smith Kline, Merck, Northrop Grumman, Syngenta บริษัทที่อื้อฉาวด้าน GMO เหมือนกับ Monsanto, และบริษัทค้าบุหรี่อย่าง Phillip Morris ซึ่งองค์กรดังกล่าวได้เป็นเจ้าภาพให้การต้อนรับแกนนำแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ในครั้งที่ไปเยือนสหรัฐฯ ก่อนการเลือกตั้งในปี ๒๕๕๔

หลังจากรัฐประหารในปี ๒๕๔๙ อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ต้องเผชิญกับการดำเนินคดีความต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ คดีปล่อยกู้เอ็กซิมแบงก์ คดีทุจริตโครงการออกสลากพิเศษเลขท้าย ๒ และ ๓ ตัว คดีแปลงสัมปทานมือถือ - ดาวเทียม เป็นภาษีสรรพสามิต คดีธนาคารกรุงไทยปล่อยกู้กว่า ๙,๐๐๐ ล้านบาท ให้กับกฤษฎาตามหานคร คดีซื้อขายที่ดินรัชดาฯ และคดีกองทัพบก ยื่นฟ้อง “ทักษิณ”

หมิ่นประมาท ขณะเดียวกันกลุ่มนักลงทุนระดับสูงของสหรัฐฯ ได้เป็นตัวแทนในอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร มากมายผ่านทางบริษัทล็อบบี้สแตนด์ต่าง ๆ เช่น เคนเนดี เอเดลแมน จาก เอเดลแมน พิวาร์, เจมส์ เบเกอร์ จาก เบเกอร์ บ็อดดส์, โรเบิร์ต แบล็ควิลล์ จาก บาร์บูร์ กริฟฟิธ แอนด์ โรเจอร์ส, โคบี้ แอนด์ คิม และล่าสุด คือ โรเบิร์ต อัมสเตอร์ดัม จาก อัมสเตอร์ดัม แอนด์ แพรอฟฟ์ ซึ่งนอกจากเป็นตัวแทนของอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร แล้ว โรเบิร์ต อัมสเตอร์ดัม ยังเป็นตัวแทนให้กลุ่ม นปช. และยังไปร่วมประชุมในการ ก่อตั้งกลุ่มที่เรียกตนเองว่ากลุ่ม “วิชาการ นิติราษฎร์” โดยผู้เข้าประชุมดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสื่อแดง ที่สนับสนุนอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร กลุ่มผู้สนับสนุนชาวตะวันตกได้โจมตีสถาบันต่าง ๆ ของไทย มีทั้งข่าว และบทความมากมายทางสื่อต่าง ๆ ที่วิจารณ์ความเป็นประชาธิปไตยของไทยและเชิดชูอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ที่มีนโยบายมุ่งช่วยกลุ่ม “คนจนที่ถูกทำให้ไร้ความสำคัญ” ของประเทศ ความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร และกลุ่ม นปช. ได้รับมาจากกลุ่มเอ็นจีโอ ประชาไท ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจาก NED ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงต่างประเทศสหรัฐฯ

ในเดือนธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๐ รัฐบาลจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผลการเลือกตั้ง ปรากฏว่าพรรคพลังประชาชนที่มีความเกี่ยวข้องกับอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล แต่ได้มีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและคดี ยุบพรรคการเมือง ซึ่งส่งผลให้พรรครัฐบาลหลักสามพรรคถูกยุบและได้มีการลงมติเลือกนายกรัฐมนตรีใหม่ ซึ่งผลปรากฏว่าพรรคประชาธิปัตย์ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล หลังจากนั้นได้มีการชุมนุมของ นปช. มาอย่างต่อเนื่องเกิดความไม่สงบทางการเมืองในประเทศ จากเหตุการณ์การชุมนุมของ นปช. นำมาสู่ การเจรจาระหว่างรัฐบาลกับ นปช. ในเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๕๓ และสุดท้ายรัฐบาล นรม.อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ประกาศยุบสภาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๔

ผลการเลือกตั้งในปี พ.ศ.๒๕๕๔ พรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นเครือข่ายระบอบทักษิณ ชนะการเลือกตั้ง อย่างง่ายดายอีกครั้งด้วยนโยบายประชานิยม คำสัญญากับประชาชนว่าจะให้บ้านและรถราคาถูก ให้คอมพิวเตอร์ฟรี แก้ปัญหาน้ำท่วมและความแห้งแล้งขาดแคลนน้ำ นอกจากนี้ก็ยังรับประกันราคาข้าว เพื่อช่วยเหลือชาวนาที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศ และในขณะที่พรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาลได้เกิด การประท้วงต่อเนื่องทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและฝ่ายคัดค้านรัฐบาล โดยเฉพาะในกรณีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ นิรโทษกรรมฯ ซึ่งเป็นการนิรโทษกรรมความผิดของนักการเมืองย้อนหลังไปถึงปี พ.ศ.๒๕๔๗ ได้เป็นประเด็น ที่ทำให้การประท้วงมีการขยายขอบเขตไปทั่วประเทศจนนำไปสู่การรัฐประหารของ คสช.ดังกล่าว

นับตั้งแต่ คสช.ยึดอำนาจ รัฐธรรมนูญถูกยกเลิก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญสิทธิมนุษยชนอิสระของ สหประชาชาติออกแถลงการณ์เรื่องสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนในไทยว่ามีการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐาน หลายอย่างในประเทศไทย มีบุคคลจำนวนมากถูกคุมขังและมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และเสรีภาพในการชุมนุม ตามมาด้วยนายจอห์น แครี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ (ขณะนั้น) แถลงรายงานประจำปีเรื่องสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี ๒๕๕๗ ที่วอชิงตัน ดี.ซี. เมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ประเทศไทยถูกลดอันดับจากบัญชีกลุ่มที่ ๒ ซึ่งต้องจับตามอง (Tier 2 Watch List) ลงมาอยู่ใน บัญชีกลุ่มที่ ๓ (Tier 3) รายงานระบุว่า ประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง ปลายทาง และทางผ่านสำหรับการค้ามนุษย์ เพื่อการบังคับใช้แรงงานและการค้าประเวณี และในวันที่ ๒๓ มิถุนายน ผลการประชุม รัฐมนตรีต่างประเทศของสหภาพยุโรป (อียู) ที่ประเทศลักเซมเบิร์ก ได้ออกแถลงการณ์แสดงจุดยืนประณาม การยึดอำนาจปกครองประเทศโดยกองทัพไทย และที่ประชุมมีมติเห็นชอบมาตรการลงโทษไทย เพื่อกดดัน ให้ไทยกลับคืนสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเร็วพร้อม ๆ กับการออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง

ของนายจารุพงศ์ เรืองสุวรรณ อดีตหัวหน้าพรรคเพื่อไทย ที่จัดตั้งองค์กรเสรีไทยขึ้นเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยระบุว่าการเข้ายึดอำนาจของ คสช. เป็นการทำผิดกฎหมายไทยและสากล^{๕๔}

ในขณะที่ตลอดเวลา ๑๒ ปี ที่ต้องหลบหนีคดีอยู่ต่างประเทศของอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร นั้น เขาได้พยายามหาวิธีการในการเปิดทางกลับประเทศไทย ทั้งรูปแบบการติดต่อประสานกับผู้ที่มีอำนาจ ทั้งใน - นอกรัฐธรรมนูญ การควบคุมพรรคการเมืองที่เป็นเครือข่ายระบอบทักษิณ การเข้าไปลงทุน ในประเทศต่าง ๆ และสร้างข่าวเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของตนและทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาล

การให้สัมภาษณ์แบบ “ออฟเดอะเรคอร์ด” กับผู้สื่อข่าวนิรนาม รวมทั้งการให้สัมภาษณ์ สื่อต่างประเทศ^{๕๕} ซึ่งความพยายามของอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ดังกล่าวจำเป็นต้องใช้ เงินทุนมหาศาล รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือ จากต่างประเทศ องค์กรอิสระ กลุ่ม NGOs ต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนคือการทำให้ เครือข่ายระบอบทักษิณได้เข้ามามีอิทธิพล ต่อการเมืองไทย จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง การปกครองให้เป็นรูปแบบที่เอื้อประโยชน์ ต่อตนเองและต่างชาติ อย่างไรก็ตาม ภายใต้ แรงกดดันทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

คสช. ได้ผ่อนคลายมาตรการเข้มงวดทางการเมืองเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนี้ได้ปรากฏตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองหน้าใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องกับชาติตะวันตก แม้จะไม่ได้มีการชูประเด็นนำอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร กลับบ้านเหมือนที่ผ่านมา แต่ได้นำเสนอนโยบาย แนวความคิดทางการเมืองที่ย้อนยุคไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยในปี พ.ศ.๒๔๗๕ จนทำให้เกิด ความสงสัยว่าชาติตะวันตกยังคงไม่ละทิ้งความพยายามที่จะเข้ามาแทรกแซงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ของไทย แต่ได้สร้างตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองหน้าใหม่ นำเสนอเป้าหมายเดิม (ใช้คำพูดใหม่) ที่โดนใจกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาโดยใช้พลังอำนาจของสื่ออย่างเป็นระบบ^{๕๖}

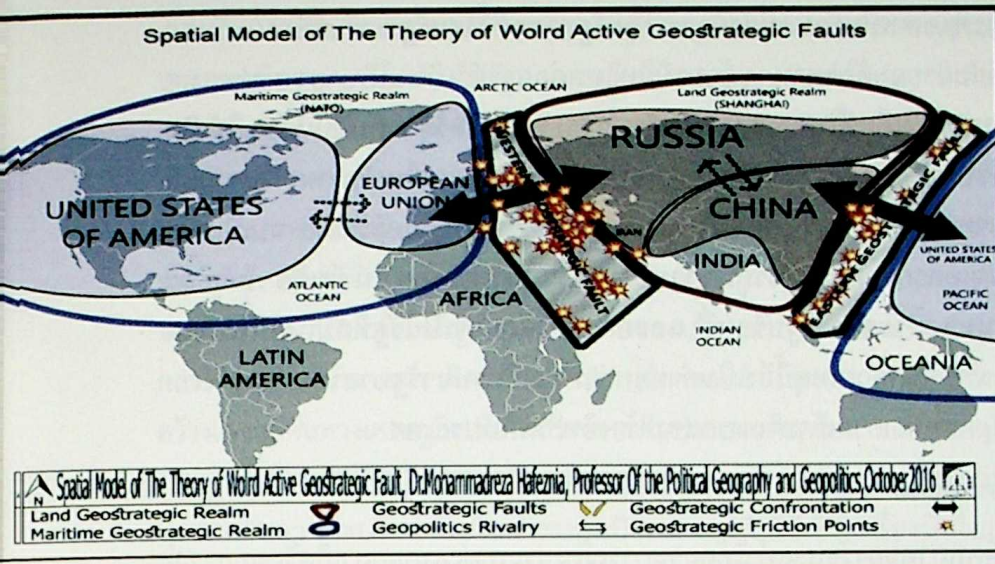
การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบสถานการณ์ความขัดแย้งในเวเนซุเอลาและไทย

ในตอนต้นของบทความได้กล่าวถึงความขัดแย้งทางการเมืองและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ของประเทศเวเนซุเอลาที่มีสาเหตุจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ผิดพลาดของรัฐบาลจนเป็นปัญหา สะสมและความขัดแย้งภายใน รวมทั้งการวางภูมิรัฐศาสตร์ของประเทศมหาอำนาจ ในขณะที่ไทยเราได้ผ่าน ความขัดแย้งทางการเมืองมาหลายยุคสมัย จนบางครั้งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ผู้บริสุทธิ์ ความเสี่ยงที่จะเกิดสงครามกลางเมืองและการแบ่งแยกประเทศ ประเทศชาติต้องติดอยู่ในวังวน ของปัญหาเดิม ๆ ผลกระทบที่ประเทศไทยและประเทศเวเนซุเอลาได้รับเหมือนกันคือ ความทุกข์ยาก ของประชาชน อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศลดลง ความอ่อนแอไม่มีเสถียรภาพ ของประเทศ ดังนั้นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่อค้นหาความเหมือนและความแตกต่างของสถานการณ์ ในประเทศเวเนซุเอลากับความขัดแย้งภายในของไทย จะทำให้คนไทยได้ตระหนักรู้ถึงสิ่งที่จะกระทบต่อ ความมั่นคงของประเทศและก้าวผ่านวังวนของปัญหาไปได้ด้วยความสามัคคีของคนในชาติ

๑. ความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์

ประเทศเวเนซุเอลามีปริมาณน้ำมันสำรองที่พิสูจน์แล้วมากที่สุดในโลกและแหล่งแร่ที่สำคัญที่ตั้งของประเทศเปรียบเสมือนหลังบ้านของสหรัฐฯ ฝ่ายใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นจีน รัสเซีย หรือสหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตก หากสามารถเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของประเทศเวเนซุเอลาได้ย่อมส่งผล

กระทบต่อภูมิรัฐศาสตร์ของอีกฝ่าย กล่าวคือ ถ้าจีน รัสเซีย สามารถสร้างฐานที่มั่นของตนในประเทศเวเนซุเอลาย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสหรัฐฯ อิทธิพลของสหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตกจะถูกบั่นทอน ในขณะที่จีนและรัสเซียสามารถรุกคืบหน้าสร้างอิทธิพลทางเศรษฐกิจ

และทางการเมืองในภูมิภาคลาตินอเมริกา จึงเป็นเสมือนการเพิ่มอำนาจในการต่อรองของจีนและรัสเซียในทางตรงกันข้ามถ้าสหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตกสามารถสร้างอิทธิพลเหนือรัฐบาลเวเนซุเอลาได้ จะเป็นการสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของรัสเซีย และจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลทางเศรษฐกิจของจีนในลาตินอเมริกาซึ่งนับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และเป็นการป้องกันไม่ให้ฝ่ายจีน และรัสเซียมีอำนาจต่อรองมากขึ้น สำหรับในประเด็นทรัพยากรธรรมชาติทั้งน้ำมันและแหล่งแร่สำคัญ การครอบครองหรือการมีส่วนเข้าไปบริหารจัดการ ย่อมส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมน้ำมันของโลก การควบคุมแหล่งน้ำมันของโลกคือการสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ อันส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในแหล่งพลังงาน ในกรณีของสหรัฐฯ การพยายามควบคุมทรัพยากรน้ำมันคือนโยบายความมั่นคงของสหรัฐฯ และการเข้าไปบริหารจัดการอุตสาหกรรมน้ำมันของประเทศเวเนซุเอลาคือการเพิ่มแรงกดดันในการคว่ำบาตรต่อรัสเซีย อิหร่าน ซึ่งเป็นประเทศที่มีการส่งออกน้ำมัน ในขณะเดียวกันเป็นการเพิ่มอำนาจในการเจรจาต่อรองกับชาอุดีอาระเบียและกลุ่มโอเปกให้ดำเนินนโยบายตามที่สหรัฐฯ ต้องการ

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย แม้ว่าจะไม่มีปริมาณน้ำมันสำรองเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกเหมือนประเทศเวเนซุเอลา แต่ที่ตั้งของประเทศไทยอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และศูนย์กลางของอาเซียน จึงนับได้ว่าเป็นภูมิรัฐศาสตร์ที่สำคัญเป็นที่ต้องการของประเทศมหาอำนาจ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และพันธมิตรได้พยายามใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อปิดล้อมสกัดกั้นการขยายอิทธิพลของจีน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความสัมพันธ์ที่แนบแน่นกับไทยให้อยู่เคียงข้างสหรัฐฯ เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ปิดล้อมจีนให้บังเกิดผล ในขณะที่ยุทธศาสตร์การขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจและทางทหารของจีนในภูมิภาคอินโดแปซิฟิกได้เพิ่มขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะการผลักดันโครงการ Belt and Road Initiatives (BRI) หรือเส้นทางสายไหมศตวรรษที่ ๒๑ เป็นยุทธศาสตร์หลักในการเดินทางเปิดประเทศและขยายอิทธิพลของจีนในเวทีโลก รวมทั้งการเร่งพัฒนาศักยภาพของกองทัพให้ทัดเทียมกับกองทัพสหรัฐฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

รัฐบาลจีนได้ทุ่มเงินมหาศาลในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์หลักของจีนคือ การใช้อาวุธใหม่ ๆ เหล่านี้เป็นเครื่องมือผลักดันอิทธิพลทางทหารของสหรัฐฯ ให้อยู่ห่างจากดินแดนและน่านน้ำที่จีนถือว่าเป็นเขตอิทธิพลของตนให้มากที่สุด^{๔๖}

เมื่อเปรียบเทียบในมุมมองด้านผลประโยชน์แห่งชาติของประเทศมหาอำนาจแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้งประเทศไทยและประเทศเวเนซุเอลาเป็นตำบลที่สำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ทั้งสหรัฐฯ พันธมิตรตะวันตก จีน และรัสเซีย จึงจำเป็นที่แต่ละฝ่ายจะต้องหาทางเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายของประเทศที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามอย่างเต็มที่ในการรักษาดุลอำนาจระหว่างสหรัฐฯ กับจีนเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับประเทศมหาอำนาจ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุของความไม่สงบภายในประเทศ ในขณะที่ประเทศเวเนซุเอลาดำเนินนโยบายต่อต้านจักรวรรดินิยมสหรัฐฯ และยืนเคียงข้างจีนและรัสเซีย จนเป็นเหตุให้ความขัดแย้งในประเทศเวเนซุเอลากลายเป็นสมรภูมิความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ จีน รัสเซีย พันธมิตรยุโรป นำมาซึ่งความเดือดร้อนของประชาชนผู้บริสุทธิ์ และอาจนำไปสู่การเป็นรัฐที่ล้มเหลวในที่สุด ดังเช่น ซีเรีย ชูดาน และอิรัก เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นคำตอบว่าทำไมที่ผ่านมารัฐบาลไทยจึงพยายามรักษาสมดุลกับประเทศมหาอำนาจที่พยายามเข้ามาแทรกแซงสร้างอิทธิพลในประเทศ

๒. วิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

การดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของรัฐบาลทำให้สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาเกิดวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจไปทั่วประเทศ ซึ่งได้แก่ นโยบายการใช้จ่ายภาครัฐในโครงการประชานิยมต่าง ๆ มีมูลค่ามหาศาล ภาครัฐไม่ได้มุ่งไปสู่การลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจและลดการพึ่งพารายได้จากน้ำมัน ทันทีที่ราคาน้ำมันลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้รายได้ของรัฐบาลลดลงอย่างมาก ก่อให้เกิดวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในวงกว้าง ประกอบกับการแก้ปัญหาที่ผิดพลาดของรัฐบาลทำให้ปัญหาทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ในขณะที่กำลังเผชิญปัญหาดังกล่าว รัฐบาลเวเนซุเอลายังต้องรับแรงปะทะจากมาตรการกดดันของสหรัฐฯ และพันธมิตร ยิ่งเป็นการซ้ำเติมประชาชนชาวเวเนซุเอลา

ให้ได้รับผลกระทบจากวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น จนเป็นเหตุให้เกิดการประท้วงเรียกร้องให้ประธานาธิบดีมาดуроลาออก และในขณะเดียวกันวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้ยกระดับให้นายฮวน กุย โต ผู้นำฝ่ายค้านและผู้สนับสนุนมีบทบาทสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิดและความศรัทธาของชาวเวเนซุเอลา

ในขณะที่ไทยประสบกับวิฤตการณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ.๒๕๔๐ สมัยรัฐบาลพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้ประกาศค่าเงินบาทลอยตัวจนทำให้ประชาชนชาวไทยต้องตกอยู่ในภาวะข้าวยากหามาแพงเพียงชั่วข้ามคืน อันเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายทางการเงินที่ผิดพลาดและการโจมตีค่าเงินบาท โดยนักลงทุนต่างชาติ ความเดือดร้อนของประชาชนดังกล่าว ทำให้เกิดการประท้วงจนในที่สุดพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ต้องประกาศลาออกจากตำแหน่ง จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร และเครือข่ายได้ก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมืองในภาพของนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ต้องการอาสาแก้ปัญหาของประเทศชาติ และได้รับความนิยมนจากประชาชนในระดับรากหญ้าเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม วิฤตเศรษฐกิจยังได้แสดงให้เห็น

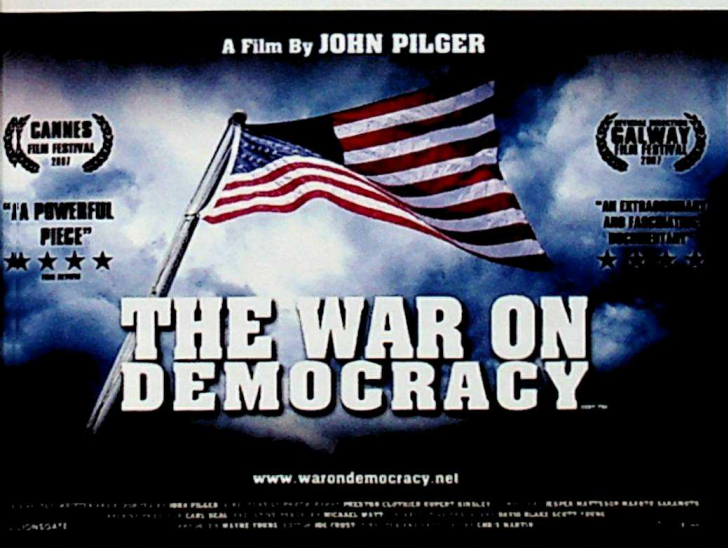

การรวมพลังสามัคคีของคนไทยที่มีความศรัทธาหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ร่วมบริจาคในโครงการ ผ้าป่าช่วยชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความสำคัญของสถาบันศาสนาของไทยที่ได้แสดงพลังกอบกู้ชาติออกมา ร่วมต่อสู้ในยามประเทศชาติวิกฤตและเป็นสิ่งที่ชาติตะวันตกไม่ได้คาดการณ์ไว้ ได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการ เข้าครอบงำประเทศไทย จนในที่สุดไทยก็สามารถข้ามพ้นวิกฤตมาได้ด้วยความแข็งแกร่งของสถาบันศาสนา

ผลของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่ประเทศไทยและประเทศเวเนซุเอลาต้องประสบคือความวุ่นวาย ทางการเมือง การเรียกร้องให้รัฐบาลลาออกเพราะประชาชนได้รับความเดือดร้อน กรณีของไทยการขอรับ ความช่วยเหลือจาก IMF ทำให้รัฐบาลต้องรัดเข็มขัด แปรรูประบบสวัสดิการ ธุรกิจหลายอย่างอยู่ในมือของต่างชาติ สำหรับประเทศเวเนซุเอลาถ้าหากการช่วยเหลือจากจีนและรัสเซียไม่เพียงพอ จำเป็นต้องกู้เงินจาก IMF ผลที่ตามมาจะคล้ายกับที่ประเทศไทยได้ประสบมา คือการเข้าไปควบคุมธุรกิจสำคัญ ๆ เช่น อุตสาหกรรมน้ำมัน ของบริษัทต่างชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความต้องการของชาติตะวันตก กรณีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ นอกจากให้บทเรียนที่สำคัญเกี่ยวกับพิษภัยของนโยบายประชานิยมที่สุดโด่งแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นรูปแบบ การใช้กำลังอำนาจของชาติตะวันตกในการเข้าครอบงำประเทศเป้าหมายซึ่งจะต้องเริ่มด้วยการบ่อนทำลาย สร้างแรงกดดันทางเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนในประเทศเดือดร้อน จนเป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวายทางการเมือง ภายในประเทศ และในขณะเดียวกันชาติตะวันตกก็จะสร้างรากฐานตัวแสดงที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความศรัทธาของประชาชนในประเทศเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ที่ตนต้องการ ในกรณีประเทศเป้าหมายมีแหล่งพลังงาน มหาศาล การได้ครอบครองแหล่งพลังงานเหล่านั้นคือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ดังเช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มาแล้วในซีเรีย อิรัก และกำลังเกิดกับอิหร่าน และเป็นสิ่งที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ คนไทย ควรรับรู้ และเข้าใจในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

๓. วิกฤตการณ์ทางการเมือง

ในยุคประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้ใช้นโยบายฝ่ายซ้ายและต่อต้านนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ทำให้มีความพยายามจะทำการรัฐประหารซึ่งไม่ประสบความสำเร็จ โดยประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ อ้างว่า

สหรัฐฯ อยู่เบื้องหลัง และเมื่อรัฐบาลแปรรูปบริษัท พลังงานและธุรกิจที่สำคัญให้เป็นของรัฐ ทำให้เกิด การประท้วงภายในประเทศ แต่รัฐบาลก็สามารถ ผ่านสถานการณ์ความขัดแย้งภายในประเทศมาได้ เพราะนโยบายประชานิยมทำให้ประธานาธิบดี ฮูโก ชาเวซ ได้รับความศรัทธาจากประชาชน จนถึง ยุคประธานาธิบดีมาดуро ได้เกิดความขัดแย้งกับ นายฮวน กุยโด ผู้นำฝ่ายค้านจนทำให้เกิดการประท้วง อย่างรุนแรงระหว่างผู้สนับสนุนประธานาธิบดี มาดуроและนายฮวน กุยโด ในขณะที่วิกฤตการณ์ ทางเศรษฐกิจได้เพิ่มเติมสถานการณ์ทางการเมือง ให้รุนแรงขึ้น

สำหรับวิกฤตการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยในยุคที่ความขัดแย้งได้พัฒนาไปสู่ความ แตกแยกทางความคิดของประชาชนและการใช้ความรุนแรงต่อกันระหว่างผู้มีความเห็นต่าง เริ่มต้นในยุค

อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ที่ใช้นโยบายประชานิยมเพื่อสร้างความศรัทธาให้กับประชาชนรากหญ้า ขณะเดียวกันก็วางโครงสร้างอำนาจทางการเมืองและเครือข่ายในระบบราชการไทยจนเป็นเหตุให้เกิดเผด็จการรัฐสภา การใช้อำนาจรัฐเพื่อผลประโยชน์ของตนและหมู่คณะ ทำให้ฝ่ายค้านและกลุ่มผู้สนับสนุนต้องออกมาประท้วงต่อต้าน トラบได้ที่ความศรัทธาของรากหญ้าที่มีต่ออดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ยังคงมีอิทธิพลอยู่ トラบนั้นความขัดแย้งทางความคิดของประชาชนและความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองของไทยจะยังคงอยู่ด้วยเช่นกัน แม้ว่ารัฐบาล คสช. จะดำเนินนโยบายหลายอย่างเพื่อสร้างความปรองดองแห่งชาติก็ตาม แต่ยังคงมีการเคลื่อนไหวเพื่อบ่มเพาะเชื้อไฟรอวันที่จะลุกโชนขึ้นมา ในขณะที่ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้สะท้อนให้เห็นว่าความขัดแย้งทางความคิดของประชาชนจะยังมีอยู่ต่อไป ด้วยตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองหน้าใหม่ที่สร้างโจทย์ใหม่คือ การทำภารกิจของ ๒๔๗๕ ที่ยังทำไม่เสร็จมาทำให้เสร็จ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือเยาวชน คนรุ่นใหม่ ทั้งนี้จะเป็นเพราะโจทย์เก่าคือ การนำอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร กลับบ้าน มีกระแสความรู้สึกอารมณ์ร่วมของรากหญ้าเริ่มแผ่วลง จนทำให้ผู้วางยุทธศาสตร์ต้องสร้างตัวแสดงและกระแสอารมณ์ร่วมใหม่ ๆ ขึ้นมา

วิกฤตการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยและประเทศเวเนซุเอลามีประเด็นปัญหาหลักที่นำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองเหมือนกันคือความต้องการประชาธิปไตยและการขับไล่เผด็จการ การไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งอันเกิดมาจากการทุจริตการเลือกตั้ง การละเมิดสิทธิมนุษยชน และปัญหาเศรษฐกิจ ส่วนประเด็นปัญหาย่อย ๆ จะขึ้นอยู่กับบริบทภายในประเทศ เช่น ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ ศาสนา ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น โดยมีตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองหรือมีอิทธิพลทางความคิด ความเชื่อของประชาชนเป็นแกนหลักในการเคลื่อนไหว ซึ่งเป้าหมายที่ต้องการคือการจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปไตยที่ชาติตะวันตกยอมรับ (รัฐบาลประชาธิปไตยที่อยู่ใต้อิทธิพลของชาติตะวันตก) สิ่งที่น่าสังเกตคือวิธีการและหนทางกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งเหมือนกันและจบลงด้วยการประท้วงที่ใช้ความรุนแรง การแตกแยกทางความคิดและการสูญเสียความสามัคคีของคนในชาติจนนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปไตยที่ชาติตะวันตกยอมรับ และถ้าหากไม่สามารถดำเนินการได้ สถานการณ์จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจนเกิดสงครามกลางเมืองและการแบ่งแยกประเทศในที่สุด ซึ่งเหตุการณ์ในซีเรีย อิรัก ลิเบีย และโซมาเลีย เป็นตัวอย่างของการดำเนินการในรูปแบบดังกล่าวที่มีการวางแผนอย่างดี มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ประเทศเวเนซุเอลาไม่มีสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศจะสามารถก้าวผ่านพ้นวิกฤตการณ์ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของสถาบันชาติและบทบาทของกองทัพ ในขณะที่ประเทศไทยสามารถผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาได้หลายครั้งก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ และบทบาทของกองทัพในการทำหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศ ควบคุมสถานการณ์และป้องกันการแทรกแซงจากต่างชาติ การบ่อนทำลายความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์จึงเป็นการบ่อนทำลายชาติ ดังนั้นความขัดแย้งทางการเมืองของไทยในระยะหลังจึงมีความพยายามที่จะดึงสถาบันกษัตริย์เข้าไปเกี่ยวข้องและทำลายภาพลักษณ์ของกองทัพ ประชาชนชาวไทยจึงควรตระหนักไว้ในสิ่งเหล่านี้ อย่าตกเป็นเครื่องมือของต่างชาติเพื่อทำลายบ้านเมืองของตน และพึงศึกษาบทเรียนรับรู้ว่าการที่สหรัฐฯ เข้าไปแทรกแซงในยูเครน อิหร่าน อิรัก อัฟกานิสถาน และลิเบีย นั้นปรากฏผลเป็นอย่างไร

๔. การสนับสนุนจากนอกประเทศ

สหรัฐฯ และพันธมิตรได้ประกาศรับรองนายฮวน กุยโด เป็นผู้นำเวเนซุเอลาคนใหม่ ภายหลังประกาศตนเป็นผู้รักษาการตำแหน่งประธานาธิบดีชั่วคราว ขณะเดียวกันก็ดำเนินมาตรการคว่ำบาตรต่าง ๆ

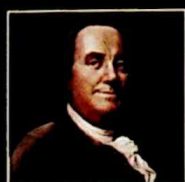

เพื่อกดดันประธานาธิบดีมาดуро แม้กระทั่งการเรียกร้องให้กองทัพเวเนซุเอลาทำรัฐประหารซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักประชาธิปไตยที่สหรัฐฯ พันธมิตรตะวันตกและฝ่ายค้านอ้างถึง นอกจากนี้องค์กรพัฒนาเอกชนที่สหรัฐฯ ให้ทุนสนับสนุนและองค์กรสากล เช่น ศาลอาญาระหว่างประเทศ ได้เข้ามาตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนของประธานาธิบดีมาดуро องค์กรบริจาคเงินเพื่อประชาธิปไตยของสหรัฐฯ ได้เคลื่อนไหวสนับสนุนฝ่ายค้าน ขณะที่นายฮวน กุยโด และพันธมิตรฝ่ายค้านมีความสัมพันธ์อันดีกับรัฐบาลสหรัฐฯ เขาได้ออกเดินทางไปยังโคลอมเบียและประเทศพันธมิตรในแถบลาตินอเมริกาเพื่อร้องขอให้ประเทศพันธมิตรลาตินอเมริกาให้การสนับสนุนฝ่ายค้านและดำเนินมาตรการกดดันรัฐบาลเวเนซุเอลาให้จัดการเลือกตั้งที่เสรีและเป็นธรรม สหรัฐฯ และฝ่ายค้านใช้มาตรการทุกรูปแบบเพื่อความพยายามในการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองของประเทศเวเนซุเอลาให้อยู่ภายใต้อิทธิพลของสหรัฐฯ ในขณะที่จีนและรัสเซียยังคงให้การสนับสนุนประธานาธิบดีมาดуро ภายใต้กรอบกฎกติการะหว่างประเทศตามที่รัฐบาลเวเนซุเอลาร้องขอ

ย้อนกลับมาดูความขัดแย้งทางการเมืองของไทย เมื่อ คสช.ได้ทำรัฐประหารในปี พ.ศ.๒๕๕๗ ชาติตะวันตกได้ดำเนินมาตรการกดดันต่าง ๆ เพื่อให้ คสช.คืนอำนาจให้กับประชาชน และในช่วงที่อดีตนรม.ทักษิณ ชินวัตร เคลื่อนไหวทางการเมืองภายนอกประเทศ ได้มีกลุ่มนักลงทุนระดับสูงของสหรัฐฯ ให้การสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่อดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ในสายตาชาวโลก ขณะเดียวกัน

ก็พุ่งเป้าโจมตีการบริหารประเทศของรัฐบาล คสช. ในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ แม้กระทั่งทูตสหรัฐฯ ประจำประเทศไทย ได้พบปะแกนนำคนสำคัญของ นปช. ย่อมเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความต้องการของสหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีกลุ่ม NGOs

allauthor

Democracy is two wolves and a lamb voting on what to have for lunch. Liberty is a well-armed lamb contesting the vote.

-Benjamin Franklin

ประชาไทย ที่เคลื่อนไหวสนับสนุนเครือข่ายระบอบทักษิณล้วนได้รับทุนสนับสนุนจาก NED และภายหลังอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร และพวกถูกดำเนินคดีต่าง ๆ หลายคดี ชาติตะวันตกมองว่าคดีอดีตนายกทักษิณ ชินวัตร มีเหตุจูงใจทางการเมืองโดยไม่สนใจกระบวนการยุติธรรมของไทย ทั้งที่ทุกคดีมีพยานหลักฐานชัดเจน เช่น การทุจริตในโครงการจำนำข้าวของรัฐบาลยิ่งลักษณ์ จนเป็นเหตุให้ประเทศต้องเสียหาย คิดเป็นมูลค่าหลายแสนล้านบาท เป็นความผิดที่ร้ายแรงกว่าคดี Watergate ที่ประธานาธิบดีนิกสันถูกดำเนินคดีถอดถอนเสียอีก

หากวิเคราะห์สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาและความขัดแย้งทางการเมืองของประเทศไทย จะพบว่ามีความคล้ายคลึงกันอย่างมาก โดยสนับสนุนแกนนำในการเรียกร้องประชาธิปไตยและการกล่าวหาว่าละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นวิธีการพื้นฐานของชาติตะวันตก ทั้งนี้การแสดงออกของชาติตะวันตกในการเข้าแทรกแซงประเทศต่าง ๆ จะใช้กลุ่ม NGOs องค์การระหว่างประเทศ เข้าดำเนินการในช่วงแรก ๆ และเมื่อสถานการณ์มีความรุนแรงมากขึ้นชาติตะวันตกจะแสดงตนเพื่อเข้าไปแก้ปัญหาความขัดแย้งในกรณีของประเทศเวเนซุเอลา รัฐบาลสหรัฐฯ เรียกร้องให้กองทัพทำการรัฐประหาร (ตรงกันข้ามกับรัฐประหารของ คสช.) ซึ่งสิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าประชาธิปไตยและการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าแทรกแซงประเทศต่าง ๆ ของชาติตะวันตกและชาติตะวันตกยังคงยึดถือผลประโยชน์แห่งชาติของตนเป็นสำคัญมากกว่าความทุกข์ร้อนของประชาชนในประเทศนั้น ๆ สำหรับกรณีของประเทศไทย ชาติตะวันตกได้ขยายขอบเขตการแทรกแซงไปถึงความน่าเชื่อถือของขบวนการยุติธรรมของไทยเพราะกระบวนการยุติธรรมของไทยเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของตัวแสดงที่ชาติตะวันตกสร้างขึ้นมา ดังนั้นการลดความน่าเชื่อถือกระบวนการยุติธรรมของไทยจึงเป็นอีกเป้าหมายหนึ่งของชาติตะวันตก

นอกจากชาติตะวันตกจะใช้กลุ่ม NGOs องค์การระหว่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการแทรกแซงประเทศต่าง ๆ แล้ว การสร้างตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองและมีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความศรัทธาของประชาชน ยังเป็นกลไกหนึ่งในการเข้าครอบงำและบ่อนทำลายประเทศเป้าหมาย ความใกล้ชิดระหว่างกลุ่มผู้นำฝ่ายค้านของเวเนซุเอลากับสหรัฐฯ หรือสายสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายระบอบทักษิณกับสหรัฐฯ พันธมิตรตะวันตก และการเคลื่อนไหวของสหรัฐฯ และพันธมิตรต่อสถานการณ์ที่กระทบต่อกลุ่มผู้นำฝ่ายค้านของประเทศเวเนซุเอลาหรือเครือข่ายระบอบทักษิณ ย่อมเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงตัวแสดงที่มีอิทธิพลซึ่งฝ่ายชาติตะวันตกได้สร้างขึ้น ทั้งสถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาและประเทศไทยทำให้เห็นรูปแบบการสร้างและการดำรงสถานะของตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองของชาติตะวันตก กรณีนายฮวน กุยโด ชาติตะวันตกกำลังสร้างเพื่อให้มีอิทธิพลทางการเมืองในประเทศเวเนซุเอลา แต่ในกรณีของประเทศไทย ชาติตะวันตกได้สร้างสำเร็จแล้วแต่ตัวแสดงหลักได้สูญเสียอิทธิพลไปเรื่อย ๆ ตามกาลเวลา จึงต้องพยายามสร้างอิทธิพลของตัวแสดงตัวเก่าให้กลับมามีบทบาทอีกครั้งพร้อมกับการสร้างตัวแสดงสำรองขึ้นมาภายใต้หน้ากากประชาธิปไตย ดังนั้นจึงไม่แปลกที่การเมืองไทยได้ปรากฏผู้เล่นหน้าใหม่ ๆ ขึ้นขบวนสังเวียนและจะยังคงเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป ตราบใดที่ไทยยังคงตั้งมั่นที่จะรักษาอธิปไตยของชาติไว้ด้วยความพยายามที่จะรักษาดุลอำนาจระหว่างประเทศมหาอำนาจไว้ให้ได้

สรุป

สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาได้สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงของชาติและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ประเทศเวเนซุเอลามีพัฒนาทางการเมืองยาวนานตั้งแต่การล่มสลายของอาณาจักร Gran Colombia ผ่านการปกครองโดยคณะนายทหารเรื่อยมาจนมาถึงยุครัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาที่สะสมจนนำประเทศเข้าสู่สถานการณ์วิกฤตคือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมือง อุดมการณ์การปฏิวัติโบลิเวีย และการมุ่งสร้างสังคมนิยมในศตวรรษที่ ๒๑ ในยุคของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มอำนาจฝ่ายบริหาร บั่นทอนระบบการตรวจสอบ การถ่วงดุลอำนาจ การแปรรูปอุตสาหกรรมและธุรกิจสำคัญให้เป็นสมบัติของรัฐ การใช้เงิน

รายได้จำนวนมหาศาลจากอุตสาหกรรมน้ำมันไปกับนโยบายประชานิยมแบบสุดโต่ง ทำให้เกิดการบิดเบือนกลไกการตลาด เศรษฐกิจของประเทศขึ้นอยู่กับน้ำมัน ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ปรากฏชัดขึ้นในสมัยประธานาธิบดีมาดуро เมื่อราคาน้ำมันโลกตกลงอย่างรวดเร็ว ทำให้รายได้ของประเทศไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย รวมถึงการบริหารเศรษฐกิจที่ผิดพลาดของรัฐบาล ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในวงกว้าง ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองที่ได้ให้ความสำคัญกับอำนาจของฝ่ายบริหารได้ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ทั้งนี้เพราะฝ่ายค้านมองว่าเป็นการบ่อนทำลายประชาธิปไตย ประกอบกับมาตรการคว่ำบาตรจากสหรัฐฯ และพันธมิตร ที่กดดันรัฐบาลประธานาธิบดีมาดуро สนับสนุนนายฮวน กุยโด ผู้นำฝ่ายค้าน ได้ทำให้สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลารุนแรงมากขึ้น ในขณะที่จีนและรัสเซียยังคงเดินหน้าให้การสนับสนุนรัฐบาลประธานาธิบดีมาดуроต่อไป

สำหรับสถานการณ์ในประเทศไทย จุดเริ่มต้นของความแตกแยกทางความคิดของประชาชนจนทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองของไทยปรากฏชัดเจนในยุคอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ผู้ซึ่งสร้างความศรัทธาให้กับรากหญ้าด้วยนโยบายประชานิยมภายหลังจากที่ไทยเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ.๒๕๔๐ และเป็นผู้วางรากฐานระบอบการเมืองที่มีผลต่อโครงสร้างระบบการบริหารราชการมาหลายรัฐบาลหรือที่เรียกกันว่า “ระบอบทักษิณ” จนทำให้เกิดปัญหาการใช้อำนาจรัฐเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและหมู่คณะ นำมาซึ่งการประท้วงคัดค้าน และการปะทะกันของประชาชนที่มีความเห็นต่าง จนนำไปสู่การรัฐประหารของ คสช. เพื่อยุติสถานการณ์ที่อาจจะเกิดสงครามกลางเมืองได้ ยังคงมีความขัดแย้งทางการเมืองต่อไป แม้ว่าผลการโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๕ มิ.ย.๒๕๖๒ ที่ประชุมจะมีมติเลือกพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่สองก็ตาม

สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาและประเทศไทยล้วนมีความเกี่ยวข้องกับความพยายามเข้าแทรกแซงของต่างชาติ กรณีของประเทศเวเนซุเอลา เนื่องจากประเทศมีปริมาณน้ำมันสำรองที่พิสูจน์แล้วมากที่สุดในโลกและมีความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ ในขณะที่ประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางของอาเซียนและมีความสำคัญต่อการดำเนินนโยบายปิดล้อมจีนของสหรัฐฯ และพันธมิตร ความสำคัญของประเทศเวเนซุเอลาและประเทศไทยดังกล่าวได้เป็นแรงดึงดูดให้มหาอำนาจต่าง ๆ พยายามที่จะเข้ามามีอิทธิพลในการดำเนินนโยบายของประเทศ ในขณะที่รัฐบาลเวเนซุเอลาเลือกที่จะดำเนินนโยบายต่อต้านจักรวรรดินิยมสหรัฐฯ และยืนเคียงข้างรัสเซียและจีน จนเป็นเหตุให้ความขัดแย้งในประเทศเวเนซุเอลากลายเป็นสมรภูมิความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ จีน รัสเซีย พันธมิตรยุโรป นำมาซึ่งความเดือดร้อนของประชาชนผู้บริสุทธิ์และอาจนำไปสู่การเป็นรัฐที่ล้มเหลวในที่สุด ไทยได้พยายามอย่างเต็มที่ในการรักษาดุลอำนาจระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับประเทศมหาอำนาจ ซึ่งอาจจะเป็นบ่อเกิดของความไม่สงบภายในประเทศ บทเรียนจากประเทศเวเนซุเอลาจึงเป็นคำตอบว่า ทำไมรัฐบาลไทยจึงพยายามรักษาสมดุลกับประเทศมหาอำนาจที่พยายามเข้ามาแทรกแซงสร้างอิทธิพลในประเทศ

ประเทศเวเนซุเอลาและประเทศไทยได้ประสบกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งนอกเหนือจากส่งผลกระทบความเดือดร้อนของประชาชนแล้ว ยังทำให้เกิดผู้นำทางการเมืองที่ได้รับพลังศรัทธาจากประชาชนจากสถานการณ์ดังกล่าวและได้รับการยอมรับจากต่างชาติ แต่การแก้ปัญหาที่ผิดพลาดของรัฐบาลเวเนซุเอลาทำให้วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่ประเทศไทยสามารถผ่านสถานการณ์ได้ด้วยความแข็งแกร่งของสถาบันศาสนา ทำให้ชาติตะวันตกได้รับรู้ถึงอุปสรรคในการเข้าครอบงำประเทศไทย วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจนอกจากให้บทเรียนที่สำคัญเกี่ยวกับพิษภัยของนโยบายประชานิยม

ที่สุดโต่งแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นรูปแบบการใช้กำลังอำนาจของชาติตะวันตกในการเข้าครอบงำประเทศ เป้าหมายซึ่งจะต้องเริ่มด้วยการบ่อนทำลาย สร้างแรงกดดันทางเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนในประเทศเดือดร้อน จนเป็นเหตุให้เกิดความวุ่นวายทางการเมืองภายในประเทศ และในขณะเดียวกันชาติตะวันตกก็จะสร้างรากฐานตัวแสดงที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อ ความศรัทธาของประชาชนในประเทศเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ที่ตนต้องการ คนไทยควรรับรู้ และเข้าใจในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

วิกฤตการณ์ทางการเมืองในเวเนซุเอลาและไทย มีวิธีการและหนทางกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้งเหมือนกันคือ ความต้องการประชาธิปไตย และจบลงด้วยการประท้วงที่ใช้ความรุนแรง การแตกแยกทางความคิดและการสูญเสียความสามัคคีของคนในชาติจนนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลประชาธิปไตยที่ชาติตะวันตกยอมรับ และถ้าหากไม่สามารถดำเนินการได้ สถานการณ์จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจนเกิดสงครามกลางเมืองและการแบ่งแยกประเทศในที่สุด อย่างไรก็ตาม เวเนซุเอลาไม่มีสถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศจะสามารถก้าวผ่านพ้นวิกฤตการณ์ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของสถาบันชาติและบทบาทของกองทัพ ในขณะที่ไทยสามารถผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาได้หลายครั้ง ก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเปรียบเสมือนศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ และบทบาทของกองทัพในการทำหน้าที่รักษาความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นความขัดแย้งทางการเมืองของไทยในระยะหลังจึงมีความพยายามที่จะดึงสถาบันกษัตริย์เข้าไปเกี่ยวข้องและทำลายภาพลักษณ์ของกองทัพ ประชาชนชาวไทยจึงควรตระหนักรู้และพึงเข้าใจว่าชาติตะวันตกยังคงยึดถือผลประโยชน์แห่งชาติของตนเป็นสำคัญมากกว่าประชาธิปไตยและความทุกข์ร้อนของประชาชนผู้บริสุทธิ์ อย่าตกเป็นเครื่องมือของต่างชาติเพื่อทำลายบ้านเมืองของตน และพึงศึกษาบทเรียนรับรู้ว่าการที่สหรัฐฯ เข้าไปแทรกแซงในยูเครน อิหร่าน อิรัก อัฟกานิสถาน และลิเบียนั้นท้ายที่สุดปรากฏผลเป็นอย่างไร

นอกจากการใช้ประชาธิปไตยเป็นเครื่องมือในการเข้าครอบงำประเทศต่าง ๆ แล้ว ชาติตะวันตกยังเคลื่อนไหวด้วยการใช้กลุ่ม NGOs องค์กรระหว่างประเทศ เข้ามาทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนตัวแสดงที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความศรัทธาของประชาชนที่ตนได้สร้างขึ้น สถานการณ์ในประเทศเวเนซุเอลาและประเทศไทยทำให้เห็นรูปแบบการสร้างและการดำรงสถานะของตัวแสดงที่มีอิทธิพลทางการเมืองของชาติตะวันตก กรณีเวเนซุเอลา สหรัฐฯ และพันธมิตรกำลังสร้างอิทธิพลทางการเมืองให้กับนายฮวน กุยโด เตเด้ในกรณีของไทย สหรัฐฯ และพันธมิตรได้สร้างสำเร็จแล้ว แต่ตัวแสดงหลักได้สูญเสียอิทธิพลไปเรื่อย ๆ ตามกาลเวลา จึงต้องพยายามสร้างอิทธิพลของตัวแสดงตัวเก่าให้กลับมามีบทบาทอีกครั้งพร้อมกับการสร้างตัวแสดงสำรองขึ้นมาภายใต้หน้าฉากประชาธิปไตย ดังนั้นจึงไม่แปลกที่การเมืองไทยได้ปรากฏผู้เล่นหน้าใหม่ ๆ ขึ้นชกบนสังเวียน พร้อมกับปัญหาเศรษฐกิจที่ยังรุ่มร่า และจะยังคงเป็นเช่นนี้เรื่อย ๆ ไป ตราบใดที่ไทยยังคงพยายามรักษาดุลอำนาจระหว่างมหาอำนาจและอริปไตยของชาติไว้ สิ่งสำคัญคือคนไทยต้องรู้เท่าทันสถานการณ์โลกและมีความสามัคคี ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ มีความเห็นต่างได้ แต่ไม่แตกแยก ประเทศไทยจึงจะดำรงอยู่ได้ดังพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๓๒ ความว่า “**ความสามัคคี** ประสงค์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับความรักใคร่เผื่อแผ่ช่วยเหลือกันฉันญาติพี่น้อง สองประการนี้คือคุณลักษณะสำคัญของไทย ที่ช่วยให้ชาติบ้านเมืองอยู่รอดเป็นอิสระ และเจริญมั่นคง มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน”

๑๘๒๑ : ประเทศเวเนซุเอลาได้รับเอกราชจากประเทศสเปนโดยเป็นส่วนหนึ่งของ “Gran Colombia” ที่นำโดย Simon Bolivar

๑๘๓๐ : ประเทศเวเนซุเอลาแยกจาก Gran Colombia กลายเป็นรัฐอิสระ

ช่วงที่เหลือของศตวรรษที่ ๑๙ : ประเทศเปลี่ยนแปลงไปมาระหว่างการปกครองโดยเผด็จการทหารและสงครามกลางเมือง

๑๙๐๘ - ๑๙๓๕ : เผด็จการ Juan Vicente Gomez ได้เปลี่ยนประเทศเวเนซุเอลาให้เป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่ในระดับโลก โดยใช้ประโยชน์จากการค้นพบน้ำมันสำรองในประเทศ

๑๙๕๕ : Romulo Betancourt ผู้สมัครฝ่ายซ้ายได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีภายหลังจากเผด็จการ Jimenez ถูกบังคับให้ก้าวลงจากตำแหน่ง

๑๙๗๓ : ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นอันเป็นผลมาจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง ; ประเทศเวเนซุเอลาได้รับประโยชน์จากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ซึ่งมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตและมีเสถียรภาพ สถานการณ์เช่นนี้ทำให้รัฐบาลดำเนินการแปรรูปอุตสาหกรรมน้ำมันและเหล็กให้เป็นของรัฐ

๑๙๖๔ : การถ่ายโอนอำนาจประชาธิปไตยครั้งแรกจากพลเรือนคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งเกิดขึ้น

๑๙๘๓ : ราคาน้ำมันตกต่ำทำให้รัฐบาลต้องลดค่าใช้จ่ายสวัสดิการ

๑๙๘๙ : ประธานาธิบดี Carlos A. Perez ได้รับเลือกตั้ง ประเทศเวเนซุเอลาพยายามหาเงินกู้จาก IMF และดำเนินมาตรการรัดเข็มขัดเพื่อยุติภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มาตรการดังกล่าวนำไปสู่การนัดหยุดงานและการจลาจลทั่วไปที่ทำให้คนตายเป็นร้อย

๑๙๙๒ : พันเอก ฮูโก ชาเวซ พยายามก้าวขึ้นสู่อำนาจด้วยการรัฐประหารสองครั้งซึ่งในที่สุดก็ล้มเหลว เขาถูกจำคุกเป็นเวลา ๒ ปี

๑๙๙๘ : นายฮูโก ชาเวซ ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี และใช้นโยบายฝ่ายซ้ายที่สัญญาว่าจะยุติการคอร์รัปชัน แก้ปัญหาความยากจน และต่อต้านนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ

๒๐๐๒ : เกิดความขัดแย้งในบริษัทน้ำมัน PDVSA ของรัฐ ตามด้วยเหตุการณ์กองกำลังติดอาวุธพยายามรัฐประหาร แต่การรัฐประหารล้มเหลว

๒๐๐๔ : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ชนะการลงประชามติเพื่อสิ้นสุดวาระ ๒ ปีที่เหลือ ในฐานะประธานาธิบดี

๒๐๐๕ : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ผ่านกฎหมายกระจายที่ดินและจำกัดอิสระของสื่อมวลชนในการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลสาธารณะ

๒๐๐๖ : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีเทอมที่สามด้วยคะแนนเสียงถึงร้อยละ ๖๓

๒๐๐๗ : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ แปรรูปบริษัทพลังงานและการสื่อสารที่สำคัญให้เป็นของรัฐ ซึ่งทำให้เกิดการประท้วงทั้งผู้สนับสนุนและกลุ่มต่อต้านการเคลื่อนไหว

๒๐๐๗ : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ พ่ายแพ้การลงประชามติเพื่อเพิ่มอำนาจของรัฐในการควบคุมเศรษฐกิจและเวนคืนสินทรัพย์

๒๐๐๘ : ประเทศเวเนซุเอลากระชับความสัมพันธ์กับจีนและรัสเซียผ่านทางข้อตกลงเกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ

๒๐๑๐ : ฝ่ายค้านมีความเข้มแข็งมากขึ้น ภายหลังจากการเลือกตั้งในระดับรัฐสภา แต่พรรคของประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ยังคงเสียงข้างมาก

๒๐๑๑ : รัฐบาลขยายการควบคุมราคาสินค้าขั้นพื้นฐานเพื่อพยายามควบคุมเงินเฟ้อ

๒๐๑๒ : ประเทศเวเนซุเอลาได้เป็นสมาชิกเต็มของกลุ่มการค้าในภูมิภาค Mercosur และประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ได้รับเลือกตั้ง ขณะผู้นำฝ่ายค้าน E. Capriles ในเทอมที่สี่

๒๐๑๓ : เมษายน : ประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง นายมาตูโรเป็นผู้สืบทอดต่อจากประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ และได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดีอย่างหวุดหวิด

พฤศจิกายน : รัฐสภาให้อำนาจฉุกเฉินประธานาธิบดีมาตูโร เพื่อพยายามจัดการกับปัญหาเงินเฟ้อที่รุนแรงกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

ธันวาคม : พรรคสังคมนิยมชนะการเลือกตั้งท้องถิ่นแม้จะมีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

๒๐๑๔ : กุมภาพันธ์ - มีนาคม : การประท้วงของฝ่ายค้านรุนแรงขึ้นโดยรัฐบาลกล่าวหาว่าพวกเขาพยายามทำรัฐประหาร ผู้นำฝ่ายค้าน Leopoldo López ถูกจำคุก

พฤศจิกายน : เนื่องจากราคาน้ำมันยังคงลดลงและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจเลวร้ายมากขึ้น รัฐบาลประกาศลดการใช้จ่ายภาครัฐ

๒๐๑๕ : พรรคร่วมฝ่ายค้านในนามกลุ่ม MUD ชนะการเลือกตั้งในระดับรัฐสภา ได้รับเสียงข้างมากสองในสาม และเป็นจุดสิ้นสุดการควบคุมรัฐสภาของอดีตประธานาธิบดีฮูโก ชาเวซ ที่ผ่านมาเป็นเวลาหลายปี

๒๐๑๖ : มกราคม : สมาชิกสภาจากพรรคร่วมฝ่ายค้าน ๓ คน ได้ถูกแรงกดดันจนต้องลาออกจากสมัชชาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการริดลอนเสียงข้างมากสองในสามของกลุ่มพันธมิตรฝ่ายค้าน เพื่อสกัดกั้นการออกกฎหมายของประธานาธิบดีมาตูโร

กุมภาพันธ์ : ประธานาธิบดีมาตูโร ประกาศลดค่าเงินและขึ้นราคาน้ำมันเพื่อต่อสู้กับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

กันยายน : ผู้ประท้วงหลายแสนคนพาไปที่ถนนในคารากัสเพื่อเรียกร้องให้ถอดถอนประธานาธิบดีมาตูโร

ธันวาคม : ประเทศเวเนซุเอลาถูกพักจากการเป็นสมาชิก Mercosur โดยชาติสมาชิกอื่น ๆ

๒๐๑๗ : มีนาคม : ศาลสูงสุดเวเนซุเอลาล้มเลิกรัฐสภาเป็นเหตุให้เกิดการประท้วง

เมษายน - มิถุนายน : ประธานาธิบดีมาตูโร ประกาศว่าจะมีการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อแทนที่รัฐสภาที่ควบคุมโดยฝ่ายค้าน ควบคู่ไปกับการจับกุมผู้นำฝ่ายค้าน เป็นเหตุให้มีผู้ประท้วงต่อต้านประธานาธิบดีมาตูโรมากขึ้น โดยผู้ประท้วงขอให้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีก่อนกำหนด มีผู้เสียชีวิตกว่าร้อยคนและอีกหลายพันคนถูกจับกุมเนื่องจากการเผชิญหน้ากับรัฐบาลอย่างรุนแรง

กรกฎาคม : ฝ่ายค้านมีการลงประชามติอย่างไม่เป็นทางการ โดยมีคนเจ็ดล้านคนปฏิเสธแผนการตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญของประธานาธิบดีมาตูโร แม้กระนั้นการเลือกตั้งเพื่อคัดเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยังคงดำเนินการต่อไป ฝ่ายค้านคว่ำบาตรการเลือกตั้งและจบด้วยการที่ผู้สนับสนุนประธานาธิบดีมาตูโรได้เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ

สิงหาคม : หัวหน้าอัยการ Luisa Ortega ซึ่งกำลังสืบสวนเรื่องคอร์รัปชันและการละเมิดสิทธิมนุษยชนถูกเนรเทศ

ตุลาคม : พรรคการเมืองของรัฐบาลชนะ ๑๘ เขต จาก ๒๓ เขต ในการเลือกตั้งระดับภูมิภาค สร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมืองของรัฐบาล ภายหลังจากมีรายงานความผิดปกติจากการเลือกตั้งหลายอย่าง การเลือกตั้งจึงถูกตั้งคำถามโดยองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) ฝ่ายค้านและสมาชิกของประชาคมระหว่างประเทศ

อันวาคม : มีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและกลุ่มที่นิยมแนวคิดของอดีตประธานาธิบดี ฮุโก ชาเวซ (Chavists) ได้รับชัยชนะ ฝ่ายค้านหลายคนตัดสินใจที่จะคว่ำบาตรการเลือกตั้งและมีการรายงาน ความผิดปกติต่าง ๆ อีกครั้ง ฝ่ายคว่ำบาตรถูกรัฐบาลสั่งห้ามไม่ให้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งประธานาธิบดีที่ กำลังมาถึง

๒๐๑๘ : ในขณะที่ภายในฝ่ายค้านเกิดการแบ่งฝ่าย ประธานาธิบดีมาดуроตัดสินใจที่จะจัดการเลือกตั้ง ประธานาธิบดีในเดือนพฤษภาคมซึ่งเร็วกว่าที่กำหนดมา ฝ่ายค้านตัดสินใจที่จะคว่ำบาตรการเลือกตั้งและ ขอให้ประชาคมระหว่างประเทศไม่ยอมรับ

สิงหาคม - องค์การสหประชาชาติกล่าวว่าชาวเวเนซุเอลาสองล้านคนหลบหนีไปยัง ประเทศเพื่อนบ้านตั้งแต่ปี ๒๐๑๔

๒๐๑๙ : มกราคม - กุมภภาพันธุ์ - ผู้นำฝ่ายค้าน นายฮวน กุยโด (Juan Guaidó) ประกาศว่า ตนเองเป็นประธานาธิบดีรักษาการ และเรียกร้องให้ทหารขับไล่ประธานาธิบดีมาดуро โดยอ้างว่าการเลือกตั้ง ในปี ๒๐๑๘ มีการฉ้อโกง

เอกสารอ้างอิง

- ๑ <http://backgroundofallcountries.blogspot.com/2009/12/venezuela.html>
- ๒ EMUN 2018 Security Council - The Crisis in Venezuela, p.9
- ๓ Ibid., p.10
- ๔ Kevin Grier and Norman Maynard, "The Economic Consequences of Hugo Chavez: A Synthetic Control Analysis," http://cas.ou.edu/Websites/oucas/images/Econ/Chavez_Synth-10.pdf, Accessed on 02 May 2017
- ๕ Dr. Andrés Serbin, "Venezuela in Crisis: Economic and Political Conflict Drivers In the Post-Chávez Era," http://www.gppac.net/documents/130492842/0/GPPAC_Alert_Venezuela_Final27Mar2014.pdf/6a3257a4-2749-43e98e83-e289bee86b21 Accessed on 01 May 2017
- ๖ EMUN 2018, loc.cit.
- ๗ <http://www.komchadluek.net/news/politic/153632>
- ๘ BBC, "Time-Line Venezuela," With inflation running at more than 50% a year, the National Assembly gives President Maduro emergency powers for a year, prompting protests by opposition supporters., Accessed on 01 May 2017.
- ๙ Dr. Andrés Serbin, "Venezuela in Crisis: Economic and Political Conflict Drivers In the Post-Chávez Era," http://www.gppac.net/documents/130492842/0/GPPAC_Alert_Venezuela_Final27Mar2014.pdf/6a3257a4-2749-43e98e83-e289bee86b21 Accessed on 01 May 2017.

- BBC, loc.cit.
- Matt Ford, "Venezuela's State of Emergency," <https://www.theatlantic.com/international/archive/2016/05/venezuelasstate-of-emergency/482826/>, Accessed on 01 May 2017
- Dr. Stuti Banerjee, "The Crisis in Venezuela", ICWA Issue Brief, 11 May, 2017 <https://www.reuters.com/article/us-venezuela-politics-timeline/how-venezuela-got-here-a-timeline-of-the-political-crisis-idUSKCN1PN05S>
- https://www.matichonweekly.com/column/article_104294
- <https://thematter.co/brief/what-happen-in-venezuela-recap/69471>
- Michael M. McCarthy, "Venezuela's Manmade Disaster," Current History, February 2017, pp. 61-67
- "How Chávez and Maduro Have Impoverished Venezuela," Economist, April 6, 2017
- IMF, World Economic Outlook Database, October 2017.
- Ibid.
- Stephen Keppel, "5 Ways Hugo Chávez Has Destroyed the Venezuelan Economy," ABC News, January 17, 2013.
- Rebecca M. Nelson, Venezuela's Economic Crisis: Issues for Congress, Congressional Research Service, January 10, 2018, p.3 – 5.
- Dr. Stuti Banerjee, op.cit., p.5.
- Dr. Stuti Banerjee, op.cit., p.4 – 5.
- Cárdenas J R (2018) It's time for a coup in Venezuela. Foreign Policy <http://foreignpolicy.com/2018/06/05/its-time-for-a-coup-in-venezuela-trump/>
- <https://www.bbc.com/thai/international-40786818>
- "Report of the General Secretariat of the Organization of American States and the Panel of Independent International Experts on the Possible Commission of Crimes Against Humanity in Venezuela." Organization of American States http://www.oas.org/en/media_center/press_release.asp?sCodigo=E-031/18
- Gaouette N (2018) Pompeo calls on OAS to oust Venezuela. CNN <https://www.cnn.com/2018/06/04/politics/pompeo-oas-venezuela-expel/index.html>
- Tony Cartalucci, "US Regime Change in Venezuela: The Truth Is Easy if You Follow the Money Trail. The Opposition is Pro-Washington, Not Pro-Democracy", Global Research, October 15, 2017
- Borger J and Bellos A (2002) US "gave the nod" to Venezuelan coup. The Guardian <https://www.theguardian.com/world/2002/apr/17/usa.venezuela>
- Rincon P (2018) How Venezuela has resorted to importing oil as its core industry faces collapse. The Independent <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/venezuela-oil-imports-economy-industry-heavy-refining-efficiency-a8307161.html>

- ๓๑ “Venezuela Oil Rig Count.” https://ycharts.com/indicators/venezuela_oil_ro
 tary_rigs; and <http://phx.corporate-ir.net/phoenix.zhtml?c=79687&p=irol-rigcount>
 tsintl
- ๓๒ Jhaveri N J (2004) Petroimperialism: Oil interests and the Iraq War. *Antipode* 36(1):2-11
- ๓๓ Huber M T (2013) *Lifblood: Oil, Freedom, and the Forces of Capital*. Minneapolis: University of Minnesota Press
- ๓๔ William Garcia, “Venezuela: The Latest Battleground in the Geopolitical War between the US, Russia and China”, March 22, 2019, <https://areomagazine.com/2019/03/22/venezuela-the-latest-battleground-in-the-geopolitical-war-between-the-us-russia-and-china/>
- ๓๕ <https://mgronline.com/around/detail/9610000125943>
- ๓๖ William Garcia, loc.cit.
- ๓๗ <https://www.prachachat.net/world-news/news-282249>
- ๓๘ วรุตม์ อินทฤทธิ์, “การศึกษากับการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองในสังคมไทย”, การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ ๓ (ฉบับที่ ๑), หน้า ๘๑ – ๘๓
- ๓๙ <https://www.posttoday.com/politic/analysis/171162>
- ๔๐ วรุตม์ อินทฤทธิ์, loc.cit.
- ๔๑ http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=Road_Map_%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%8A%E0%B8%B2%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%9B%E0%B9%84%E0%B8%95%E0%B8%A2
- ๔๒ <https://www.prachachat.net/politics/news-157057>
- ๔๓ <http://landdestroyer.blogspot.com/2013/12/blog-post.html>
- ๔๔ http://www.thaitribune.org/contents/detail/312?content_id=18674&rand=1476731267
- ๔๕ Ibid.
- ๔๖ <https://www.stock2morrow.com/article-detail.php?id=1034>
- ๔๗ <http://tomyumkungg.blogspot.com/2013/11/blog-post.html>
- ๔๘ <https://www.mangozero.com/tom-yam-kung-studies-museum-siam/>
- ๔๙ <https://mgronline.com/specialscoop/detail/9570000072176>
- ๕๐ <https://thaipublica.org/2018/07/thaksin-yingluck/>
- ๕๑ <https://www.msn.com/th-th/news/thailand-election-2019/เจาะทีมไซเบอร์อนาคตใหม่...ความสำเร็จที่ “ลือกผลได้” ของธนาธร /ar-AAC4G7F>
- ๕๒ <https://www.bbc.com/thai/international-43054894>
- ๕๓ EMUN 2018, op.cit., p.22 – 25.

